

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Mikkelsen, Hans; holden aff Hans Michelsøn.

En christelig Lijgprædicken, der ... Beate Rosenkrantz, Henrich Tottis til Bolting-gaard, hendis salige Liig bleff ... bestediget i S. Knuds Kircke i Odense ... den 14. Martii Anno 1647

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kiøbenhaffn : prentet ... hos Jørgen Lamprecht,

1647

Fysiske størrelse | Physical extent:

[91] s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

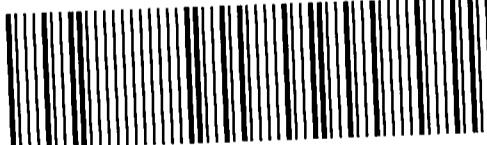

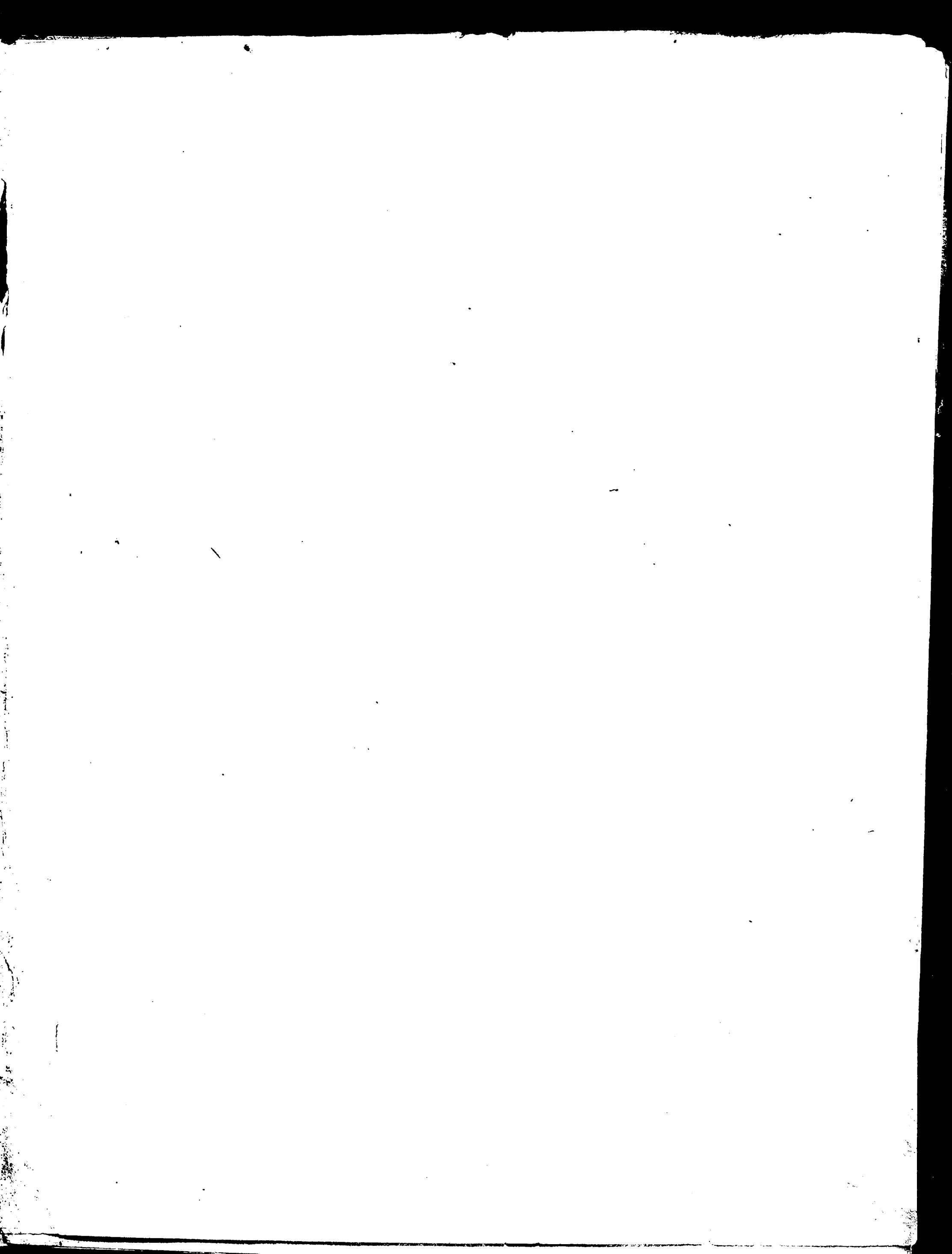
Nicholson
Lippstadt anno
Bucode Rosenthrants

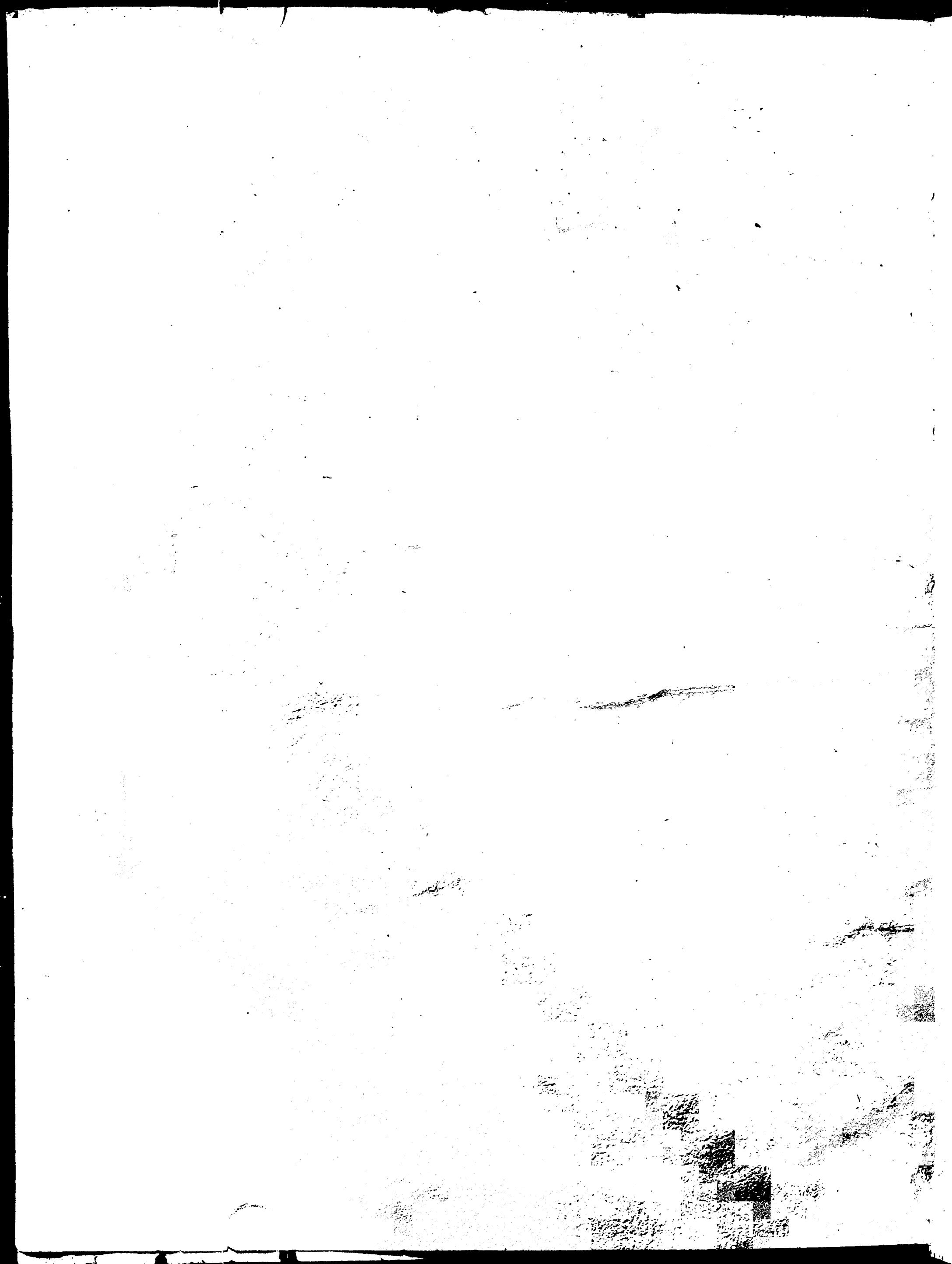
1647

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130019426484

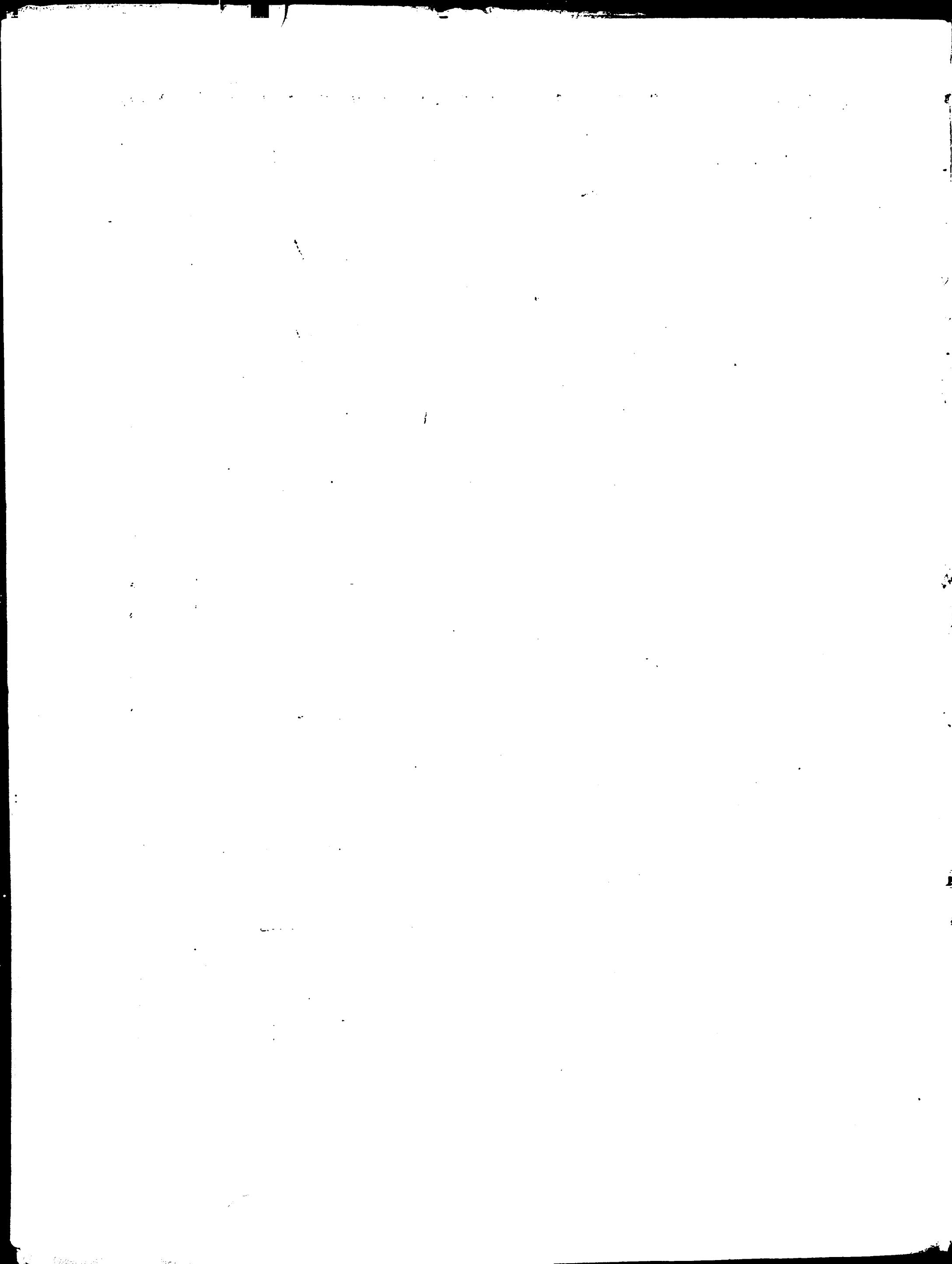
En Christelig
Liigprædiken /
Der Arelig oc Velbiurdig Frue/
Fr. Beate Rosenkrantz /
Henrich Zoffis til Boltinggaard /
hendis salige Liig/bleff hæderligen til sin
Nedersetelse bestediget / i S. Knuds Kircke i
Odense / Sendagen den 14. Martij,
Anno 1647.

Holden aff
HANS MØGHELEGSEN /
Superintendent over Fyens Stift.

Apocal. 2.v. 7.
Huo som ofuerbinder / den vil Jeg gifve at
æde aff Liffens Træ / som er i Guds
Paradijs.

Prentet i Kiøbenhavn hos Jørgen Lamprecht.

Heilige Gott sei mit uns allen
Wohl und Friede sei über uns; Gott sei Dank.

Erlig oc Velbiurdig Mand
Henrich Zott/
Til Boltinggaard/ Kongl. Mayst.
Besalningsmand paa Dronningborg
Slof.

Min gunstige oc gode Ven / ynster jeg Giuds
Raade oc Velsignelse til Siæl oc Liff/ved
Jesum Christum/Amen.

Unstige Henrich Zott/tilfor-
ladendis gode Ven / iblant
andre Regalia, som Gud den
Almectige sig allene haffuer
forbeholdet / oc icke tilladet
nogen anden der udi at dispen-
sere, er Eccekabs Skilsmis
icke det ringeste/huor om den
Herris Christi egne Ord liuder saaledis Matth. Matth. 19.
19. Huad Gud haffuer tilsammen-søyet / skal in- v. 6.
tet Menniske adskillie.

A ii

Zhi

DEDICATIO.

Thiligesom Gud er den rette Eccleskabs Stifts-
tere/der sammenbinder Gudsfruchtige Hierter med
et fast Eccleskabs Baand; Saa er hand oc den ret-
te Eccleskabs Oplossere / som formedelsi den time-
lig Død stillier Eccleskad / naar det er hanner
saa behageligt.

Bel finder mand undertiden svigudelige Men-
nister / som formedelsi skendelig Hoerer / oc sw-
forstammet desertion oc bortrommelse stiller sig
selfi ad. Men saadan Skilsmis er sw-ret oc
imod Guds Forordning/oc dersor intet kand be-
tage Guds hellige Ind-stiftelse. Thi ligesom
Guds Lov blifuer altid en sw-omskiftelig oc sw-
foranderlig Regel/alligevel den aff mange Men-
nister offuertrædis : Saa blifuer Eccleskabs
Baand for sig / et sw-oplossligt Baand / om end
skient nogle findis/ som det modvilligen bryde oc
sonderrissue. Der aff siger den hellige Paulus/
at en Quinde er bunden til Lovven/saa lenge hen-
dis Mand lessuer / men der som hendes Mand
bortsessuer / saa er hun fri til at gifte sig / med
huem hun vil/dog at det skeer i HÆRren. Huil-
cket oc saaledis paa en anden side om Manden
er at forstaa. Huad Consistorij Dommere an-
langer/ de allene forklare aff Guds Ord/ huilke
der

Rom. 7.
v.2.3.

DEDICATIO.

der saadant Baand modvilligen hafue sonder-
brut / eller aldrig hafue været retteligen i Ecce-
stab tilsammen bindne : Dersor saa blifuer det
der ved / at GVD allene er den / som Eccestab's
Baand / ved Døden oploser.

Denne Oploshning oc Skilsmis / gaar icke
aff / uden stor Smerte. Thi ligesom intet Baand
er haardere knytted / end det / formedelsi huilket
ærlige Eccefolck ere aff GVD tilsammen bindne :
Saaskeer ingen Skilsmis med storre Sorrig oc
Smerte / end naar den fiercke Guds Haand /
rifuer tuende Ecce Hierter fra hin anden. Sine
dolore non pereunt, quæ cum amore possessa sunt,
siger Augustinus. Huad mand med Kierlighed
hafuer eyed / det mislis icke uden Sorrig.

Dog er dette trøsteligt / oc til saadan Hierter-
sorrig at forlindre meget tienligt / at Eccefolck vi-
de / at GVD'er den / som stillier dennem ad / oc de
dog icke stillies fra Gud. Af Gud skeer saadan
Skilsmis / effterdi hand hafuer sig det allene
forbeholden / at oplose Eccestab's Baand / oc ved
Døden at fordre Eccefolck her fra. Der til haf-
uer hand Mact oc R : et oc huad hand gior / det er
altsammen saare got : endog vi udi begyndelsen
det icke forstaae.

A iii

Men

DEDICATIO.

Men dog blifue Eccefolde / som stillies her
fra/ icke skildte fra Gud/ thi de komme da meget
nærmere til hennem/ oc bestue hennem Ansigt til
Ansigt i den ævige Glæde. De andre/som her esse
terladis/ blifue icke heller affskildte fra Gud/ der
som de holde sig fast til hennem/ oc hans Ord.
Saakand denne salige Foreening med Gud/ vel
fettis imod den bedrøfsuelig Skilsmis/som Gud/
formedelsi Ødden/nogen fort Eid/haffuer giort
innellem dennem.

Gunstige Henrich Tott/ den Almectige Gud
haffuer oc ladet E. Velb. finde denne bedrøfsuelige
Skilsmis / der hand efter sin Faderlig Billie
haffuer bortkaldet eders Hierte kiere Husiru/som
vaar eders hohe Trost oc Skat paa Jorden. Gud
E. Velb. naadeligen husvale.

Nu er det vel en siør Trost/ at den salige Frue
saa Christeligen oc fornuffsteligen skildtes her fra/
oc uden ald tuist er faren til sin HErr oc Frelsere
Christum/huilecken hun her saa vel haffuer kiendt/
syretet oc elsket. Men det er en meget siore Trost/
at Gud haffuer taget hende til sig i den ævigba-
rendis Glæde oc Salighed / oc giordt eder sin
Øns Billedeliig. Thi ligesom hand bleff pla-
get

DEDICATIO.

get aff GBd / oc dog ikke forlat aff hannem / men
ophoyet til æwig Xre : Saa haffuer Gud bedrof-
uet eder / oc er dog eders Trost / oc vil føre eder med
Christo til Xre oc Herlighed.

Dersor / om det strobelige Kjød vel friide imod /
som oc Christus selff vaar suag i Kaarsens tid ;
saa skal dog Alanden være villig / oc med wsigelige
Suckraabe / Abba / Kiere Fader. Det er : Skarpt
er dit Rüsz / men du blifuer dog en Fader / det veed
seg visselig.

Guds Naade oc Fred i Christo / være E. Velb.
kraftige Trost oc Styrke / Amen.

E. Veb.

Billig Lienor

Hans Mickelson /
S. F.

TEXTUS,

Esaia 54. v. 7.8.9.

Esa.54.v.7.

Se Jeg hafuer forladt dig et lidet Øye-
blick / men jeg vil forsamle dig med
stor Missundhed. Aff Brede skulte
Jeg mit Ansigt lidet fra dig i et Øye-
blick / men med ævig Raade vil Jeg
missunde mig offuer dig / siger HERREN
din Igienløsere.

v.8.

Thi saadant skal være mig ligesom
Noæ Vand / der Jeg soer / at Noæ Vand
skulle icke meere gaa offuer Jorden / saa
haffuer Jeg oc soeret / at Jeg vilicke
meere være Vred paa dig / eller straffe dig.

Ezech.24.
v.16.

Sæt læse mer delige hos Propheten
Ezechiel 24. Capit. At HER-
RENS Ord stede til hannem oc
sagde: Du Mennistens Søn /
Se / Jeg vil borttage dine Øy-
nes Lys ved en Plage / men du
skalt

Lügprædicken.

Skalt icke klage / en heller græde / en heller udgiffue
en Zaar. Dumaat lønlige succé/men du skalt in-
gen Øedis flage føre. v.17.

Och uad ved denne Øyenslystskulle forstaaes/
hafuer Vdgangen gifuet tilkiende / huilcken Pro-
pheten saaledis bestrißuer : Oc jeg talede til Fol-
cket om Morgen'en / oc min Husiru døde om Uff-
tenen. v.18.

Dette hafuer jo været en meget haard Tale
for denne Guds Mand / at HErren vilde bortta-
ge hans Husiru / huilcken hand self haffde gifvet
hannem til en Medhielp / som skulde være hos
hannem / Been aff hans Been / oc Kiod aff hans
Kiod / som Gud self taler / huilcken oc til med haf-
uer været hans Øyenslyst / hans Begierlighed
oc Forlengsel / hans Pieriste oc ypperste liggende-
Fæ / for huilcket hand intet ynstede sig at see paa
Jorden. Oc skal det en allene forstaaes / om hen-
dis deylige Skabning / huilcken er vel en stor
GVds Gaffve / dog naar den en er tilhobesoyet
med Aere oc Euct / kand den meere stade end gafne ;
Ja / en deylig Quinde uden Euct / siger Salomon /
er lige som en Goe med et gyldene Flætebaand.
Men besonderlig kaldis hun her Mandens
B Øyens-
v.22. Prov.ii.

En Christelig

Ghenslyst / det er / sin Mand hiertelig kier oc be-
hagelig / for hendes Dyd og Fromhed / effter det

Sirach. 26. Sirach taler : Der hand siger saaledis : Velden /

v. 1.

som haffuer en dyderig Quinde / thi hand lessuer
der aff vel en gang saa lenge. Huilcket oc Galos-
mon befrestet med disse Ord : En dyderig Quin-
de er sin Hosbondes Krone / forstaasaa kostelig oc
dyrebar / at ingen Krone af det ædelsie Ophir Guld
er imod den at ligne.

Prov. 12.

v. 3.

Psal. 102.

v. 7,8.

Saa haffuer det jo været Propheten en stoet
Plage / at HERREN vilde tage fra hannem saadan
en dyrebar oc ædel Skat / til huilcken hand haffde
ald sin hiertis Lyft og begiering. Hand skulde nu
blissue tilbage som en Rørdrum i Drcken / som en
enlig Spurre paa taget / som David taler.

1. Reg. 21.

Genes. 37.

2. Sam. 3.

Men endog det vaar Propheten en meget
Jammierlig tale / hand maatte høre om sin Hus-
kruis dødelige Afgang : Saa sunis endda det
Bud / HERREN gaff hannem / effter huilcket hand
sig skulde forholde / langt meere besuerligt. Hand
maatte icke flage / gissue sin Sorrig tilkiende ved
udoortis tegen / et nedbryet Hossued / sonder resne
Klaeder / sæck oc Ulfe / effter den Jodiske Viis / hand
maatte oc icke græde eller strige / flage sig for sine
Dyne

Lijgprædiken.

Dyne/om hand en torde for andre / paa det hans
Hiertesorrige saaledis kunde blifue forlindret / effe-
ter det Poeten siger :

- - - - - Est quædam flere voluptas,
Expletur lachrymis, egeriturq; dolor.

Defter:

Lyst er at græde/thi ved Taare opfyldis Sor-
gen/oc forgaar. Hand skulde prydte sig/ som paa
en Glædkabs Dag/haffue hue paa Hoffuedet/
oc Skoe paa fodderne/hand maatte icke skule ofs. Sam. 15.
uer Huniden/ eller susbe Ansigtet / som vijs vaar
hos Guds Folck / i bedrøfuelle tilfald. Hand Dan. 13.
skulde oc en æde Sørgebrød / effter Jødernes Ezech. 12.
Sæde ane udi Lijgbegengelse / indbyde sine Ben-
ner til Maaltid/ svødste Brød iblant dennem/
at trøstic sig ofuer den døde/oc gifue dennem dricke
af hufvaledsens Bægere/ som Jeremias taler. Jer. 16.

Det vaar jo sandelig saare hart paa at gaa for
den hellige Guds Prophete / saa en huer oc maa
forundre sig herofuer / huad saadant dog skulde
bethyde ! Men det er sted alt sammen/som frem-
belis formeldis i samme Capitel / til den Ende/ at
saadan svædbanlige Ting skulde være Folket lis-
gesom et Liusti oc klart Spegel paa Guds retfer-
dige Vrede oc Straff/ med huilken hand dennem

B ii for

En Christelig

for deris grossue Synder oc Misgierninger /
vilde hiemjøge / at ligesom Propheten / endog
hand hafde mist sine Dyneslyst oc Hoffuedz Kro-
ne / maatte dog icke græde eller klage sig / eller dra-
ge Sorgeklæder : Saa skulle oc borttagis fra des-
ris Dyn / det nypperste oc beste / HErrens Hellig-
dom / aff huilcken de sig saa lenge / dog forfengelig /
haffde roset : deris Sonner oc Døttre / som skul-
de ihvelslaes med Sverd / saa at deris Frost oc
Hiertens Glæde skulde blifue til intet / huor ofuer
de dog en en gang / skulle tote lade sig mercke / at de
vaare bedrossuede / paa det Kongen aff Babylon
ey meere skulde opveckis til Vrede / oc handle haars-
dere med denneni.

Saa haffuer da HErren villet / at Propheten
skulde være et Forbillede / til det Jødiske Folck :
Ved sit Korsz oc Hiertesorrig gissue tilkiende / den
store Wlycke oc Straff / som dennem vilde offuers-
komme / til huilcket hand sig oc gierne hafuer be-
quemmet / ey ladet Modet falde / men med størsie
Lydighed forrettet alle Ting / ligesom HErren det
hafde befalet.

Ejfelige gode Christine / vi hafue her i Dagen
høy bedrossuet Adels Person / som vi gierne haff-
de

Ligprædiken.

de husket/ at Gud for lige haard Tale vilde haf-
ue forstaanet; men det hafuer behaget den Almee-
tige oc alvidende Gud / huis Venne ere w-randsa-
gelige / nu anden gang at tale disse Ord til han-
nen/ saa hand maaklage med Job oc sige: Gud Job. 16.
gjorde mig det ene Saar paad et andet/hand haf-
uer lobet imod mig som en Kempe. Thi huor med
kand nand haardere angribe et Menniske / end
stære hannem Hiertet mit i tu/oc legge det ene sy-
cke i Jorden / oc lade det andet blisue i Bryset/
altid suisendis oc verckendis / ligesom et hugget
Saar? Soni Basilius falder denne Skilsmis.

I saadan Hiertesorrig oc Smerte er det jo
Christeligt oc tilbørligt / at vi hannem/ oc andre
hans bedrossuede Venner aff Guds Ord trosse
oc husuale! Vi ville icke forbiude dennem at felde
modige Taare/ thi det vaar at stride imod Natu-
ren/ som saadanne Affecter eh hafuer sat forgieff-
vis udi Menniskene; Ja imod den H. Skrifft/
som i haabetal / stiller os Gudfruyctige Menni-
skers Exemplar for Synne/ som med siorsie Væmo-
dighed hafue begrædet deris affdede / huilcket oc
Syrach befrester / sigendis: Mit Barn/ naa^{Syr. 38.}
nogen dør / da begræd hanneni / oc beflag hans

B iii

nem/

En Christelig

Esa. 57.
v. 5.

nem / ligesom dig vaar sted stor Sorrig / effter-
som hand hafuer været til. Saa vide vi oc aff
Guds Ord / at det hafuer været en stor Synd for
HErren / naar nogen bortdøde / oc ingen / enten
aff fornædenhed icke vilde / som Guds Aand kla-
ger hos Esaiam / eller oc icke maatte begræde han-
nem / som Ezechiel's Exempel udviser. Huilcket
oc skal specialiter forstaaes / med andre Besalnins-
ger / som HErren hafuer gifuet imod den alminne-
elige Low / for serdelis Marsager skyld. Huorfor
vi oc icke kunde sette andre Prophetens Exempel
for / til et effterslun offuer deris affdøde / sig lige at
forholde ; men fast næere forbiude den nem saadant
at effterfolge / med mindre de der til paa samme
Biss med Propheten / aff HErren vaare kaldede.

Dog skulle sande Christine aff Prophetens
Exempel / saa viit lade sig bevege til en Christen
Taalmodighed offuer deris affdøde / at der som
hand (huilcken huercken ved udvoertis Egen /
Graad eller Klage / motte gifue sin Hiertis Va-
modighed tilkiende /) hafuer med storste Lydighed
forholdt sig effter HErrens Besalning / oc en vis-
get der fra / enten til hÿre eller vensire side / bør
det dennem langt meere effter Suck oc Graad / oc
anden

Lijgprædicken.

anden Christelig Sorgeferd / at lade sig trøstie oc
husuale ; at de icke sørge som Hedninge / der hafue ^{I. Thes. 4,}
ingen Haab / som Paulus taler ; Men gifue sig til
freds / oc sille deris Billie under Guds Billie / en
saaledis at henge ved det timelige / at de forkastie
det øvige / men føre deris Tanck fra de Jordiske /
til de Himmeliske / fra de forgengelige / til de wfor ^{Philip. 3,}
gengelige.

Nu at saadant diſ bedre kand effterkomnis /
ville vi føge Middel hos den / som allene kand hiel-
pe ; hos huilcken vi hafue den beste Lægedom / Sæ-
lens Roe / Samvittigheds Fred / Hiertens Fryd
oc Glæde at forvente. Det er hErren ald ^{2. Cor. 1.}
stens GVd / som trøster os i voris Bedrøfuelle /
hand som neddeeler os sin Aland / huilcken gifuer
vor Aland Vidnisbyrd / at vi ere GVds Bern. ^{Rom. 8.}
De herpaa hafuer hand os grundelig forsikret /
udi sit hellige Ord / som skal være et Liufz paa vore
Stie / oc en Lækte for vore Fodder / saa vi icke ^{Psal. 119.}
frykte for nogen Wlycke. Det er Sælens Alan-
delige Føde / sddere end Hunning oc Huñningkage. ^{Psal. 19.}
Det er det rette Liffens Brod / af huilcket huo som ^{Matth. 4.}
æder / hand kand icke hungre / men findcr Føde oc
offuerfledig nock. Ja huo som haffuer GVds ^{Joh. 10.}

Ord

En Christelig

Psal. 91.

Ord i sit Hierte / hancum kand intet ont vedersfa-
ris. Thiden Hellige Skrifft/er/ som Basilius ret-
teligen hafuer sagt: Communis medica animarum
officina, det er/Sixtens almindelig Apoteck.

Psal. 19.

Saa ville vi da fore disse høybedrossuede A-
dels Personer til samme sted / at deris Hiertes orrig
aff den Hellig Alands Naade ved Guds Ord
maa forlindres / huortil blant andre Skrifftens
treffelige Sprock / dette fornemmelig moune tie-
ne / huilcket er saa dyrebar / at intet Solff eller
Guld / kand det betale: Ja dersom et bedrossuet
Hierte / hafde ellers ingen Trost i den gandske Bis-
bel / funde det i ald paakommende Nod / sig der
med behielp. Samme Sprock med andre fleere/
hafuer denne S. Frue tegnet i sin Bibel / oc giort
sig det ofte myttigt til Trost oc husualelse / oc er mig
dersore tilskicket aff hendis høybedrossuede effter-
latte Venner / at det i hendis Liigprædicken skulde
forklaris. Oc skal det være os diß kierere / fordi
den høyeste Gud selff hafuer talet disse Ord til sin
bedrossuede Menighed i det Babyloniske Fengsel.

Sex støne oc lifflige Husualeser / vil jeg ud-
brage aff dette gyldene Sprock / i den wtuißflacti-
ge Forhaabning / at de skulle tiene / til at astorre
de

Lijgprædicken.

afforre de mange modige Zaare/som feldis i denne
ne sorgelig Begiengelse. Siden ville vi effter
Christelig Sedvane / høre noget om denne S.
Frues Adelig Herkomst/ Christelig Lessnet oc sa-
ligt Endeligt / oc derned ende denne Prædicken.
Den Almectigste Gud være i midler tid hos os til-
stæde med sin Hellig Alands Maade / at alting
maastee/hans Nassntilære/oc os til ævig Salig-
hed/for Jesu Christi vor Herris skyld / Amen.

I.

En forste Trost oc Husualelse/ som en huer
sand Christen/sig med kand opholde/udi saa-
dan bedrossuelig Tilsald / tager Guds Aland
à sortis filiorum Dei communicate, det er: aff den til-
sellis skessne oc Tilstand / som Guds Born ere
undergissne i dette Liff.

Thi huo ere de som dette sigis till / jeg haffuer
forlat dig/ jeg haffuer stiult mit Ansigt for dig? Er
Det icke Guds eget Folck? Den Christen Kircke?
som saa mange Sinde udi Skriften kaldis/hans
Helligdom / hans Urss. oc Eyedom/ Christi Le-
geme oc hans Fylde / der opfylder alle ting i alle/ Ephes. I.
for huilcken hand oc er Hoffuedet / som Paulus
siger. Det er Guds Brud / som staar hos hans Psal. 45.

C
høyre

En Christelig

Cant. 4.

høyre Haand i kosteligt Guld aff Ophir. Kongen
hafuer behagelighed til hende/ thi hun er aldelis
skøn / och hafuer ingen Smitte/hand hafuer giore

Ezech. 16. Pact med hende / at hun er blesseuen hans. Hand
elsker hende fast mere end nogen Brudgomkand
elske sin Brud / taler hende saa gaudste fierligen
til Hos. 2. Jeg vil trolofue mig dig i Retferdighed

oc Dom i Maade oc Barmhertighed/ ja i Troen
vil jeg trolofue mig dig/ at du skalt kiende HErren.

Hof. 2.

Deunne sin fierstie Brud/ den Christen Kircke
skuler HErren sig ofste sore / lader sine Born ges-
rade i allehaande Nød oc Gienbordighed/hand la-
der komme. Hiertesorrige oc banghed ofuer dem/

Psal. 38.

huilken / saaledis trenger oc trycker dem/ ac
de maa gaa frogede oc saare nedbøhede/som Da-
vid taler. De maa af Hiertens Væmodighed slæ

Jerem. 4.

Handerne ud / oc raabe som en Barselquinde/
hus Etid der er kommen/ oc der er ingen Kraft til

Psal. 88.

at føde/som Jeremias det beskrifuer. Ja HErren
skuler sig ofste saaledis bag Beggen/fors sine fier-
ste Born/ at de ej andet nægne/ end det nu aldelis
er ude med dem/ saa de maa klage med David/
de ere elendige oc dødsunge/de hasue lijdt forsærdels-
ser/ oc erc w. visse om fredē: Vandene gaa dem ind-
tis.

Lügprædicken.

til Sielen/de ere ned siunde i den dybe Dynd/oc
Psal. 69.
Strommene ere gangne dem offuer Hoffuedet/de
hassue raabt sig trette/deris Halsz er heesz / oc des
ris Dyens Liush/er icke hos dennem mire.

Saadant siger jeg/ maa alle lassue sig til/ som
ville lassue Gudsnyctelig i Christo Jesu/ thi HEr-
rens Mund haffuer talet det/ hand haffuer os det
ladet forstaa paa adskillige Steder udi sit Ord/
saa det kand icke sla feyl/ den Gudsnyctige skal ^{Psal. 34.}
meget side; Dommen skal begynde aff ^{I. Pet. 1.} HEr-
rens Huus. Ja ligesom der er Degel til Selffuet/ ^{Prov. 17.}
oc Den til Guldet/ saa prøssuer oc HErren Hier-
terne/siger Salomon. Det er Apostelens Ord/ ^{Heb. 12.}
at huilcken HErren elster/ den tucter hand / oc
hand hudsnryger huer den Son/ som hand an-
nammer. Voris Frelsere Christus haffuer oc det
samme betrefset der hand sagde: I skulle grade ^{Joh. 16.}
och hyle/ men Verden skal glæde sig/ oc i skulle hasue
bedrossuelse. De atter: Huo som vil folge mig eff-
ter/ hand nechte sig selff oc tage sit Kaarsz paa sig:
huo som icke tager sit Kaarsz oc folger mig' effter/ ^{Marc. 8.}
haider mig icke værd. ^{Matth. 10.}

Saa haffue vi oc her paa Sriftens mang-
foldige Exempler. Abel vaar en retferdig Mand/^{Genes. 4,}
G i **hans**

En Christelig

Genef. 7.

hans Offer behagede HErren/dog bleff hand for myrdet aff den wguadelig Cain. Noē fandt Maade for HErrens Insikt/ Gud gjorde sin Pact med hannem / der hand vilde føre Vand offuer Jordes rige / at forderfue alt det som haffde lefft uendis Aalande; Hand satte hannem/tegn effter floden/at saadant icke mere skulle stee/velsignede han nem/oc lagde alle Ting under hans Fodder: Icke diſ min

Genef. 8.

dre bleff Noē aff huer Mand foractet oc bespottet iden förste Verden/ udi hundrede oc tiuffue Aar/ oc der Jordens vaar renset fra saadan vedersingelighed / varede det icke lenge/ førend hans egen Son den lille Cham / Canaan's Fader gjorde hannem det saa groft / at hand noddedis til at Liuse Forbandelse offuer ald hans affkomme.

Genef. 9.

Abrahams vaar jo en Mand / effter Guds egens Bidnisbiurd/som fruyctede HErren / udi huilken GBo oc haffde saa stor Behagelighed/ at hand foer hannem oc hans Sæd evindeltig; dog maatte Abraham lide oc udstaa meget ont/forlade sit Fæderne Land/ sin Sleect oc sin Faders Huus/ van

Aðor. 7.

dre omkring udi et fremmet Land / udi huilket hand oc icke haffde en Goeds bred / den dyre Eid tuingde hannem / nu til Agrygen/ huor hand aff

Genef. 12.

fryct for Folckeds wguadelighed/ en torde være sin egen

egen Husiru bekliend. Nu til Gerar/ huor hand
icke vaar i mindre Fare bestædiget ; hand neds-
bedis til at udjage Ismael/ som en Bespottere;
hand bleff frisiet aff HErrtn/ at slacte sin eniste Genes. 20.
Son til Brendoffer. Hand maatte oc omstider
see sin kieriste Husirue Sara Død for sine God- Genes. 22.
der/som hans Historie uddiser.

Loth vaar en from Mand/oc prædikede HEr-
rens Fryet for Folket / men hand haffuer oc icke
været Korssit foruden : hand bleff fangen/ bort-
ført med sit ganske Huus aff Kedarlaomer Kon- Genes. 14.
gen udi Elam / oc der hand fra hannein vaar be-
friet / bleff hand paa det højest tribuleret aff de
skendige Sodomiter/ for huis skyld hand oc mot-
te forsee sig til bierget/ at hand en skulle blifue deels
actig udi deris Straff/ oc miste saa paa Venen sin
Husiru ved en ynckelig Afgang / der hun for sin
Wlydigheds skyld bleff omboldt til en Salt-
snytte.

Huor gick det den hellig Patriarch Jacob
motte hand icke blifue Landflyctig for sin hadske
Broder Esau ? Kommer udi en haard Tieniste
hos sin Morbroder Laban / udi tiuffue samfelde
Aar / saa hand om Dagen forsmectede aff Hede/ Genes. 28.
os om Natten aff Kuld oc Frost/ Gøffnen vigeade

En Christelig

Genel. 31.

fra hans Synne/hans Son bleff hannem til gange
forvend. Den deylige Rachel dør hannem fra i
sin Barnesedsel under oben Himmel. Hans Born
giorde hannem den ene store Hiertesorrige effter
Genel. 35. den anden. Ruben besnittede hans Seng/Dina
Genel. 34. bleff krencket/Simeon oc Levi udosie Blod/Jos-
seph bleff borte / den gode gamle Fader begræd
hañem/oc vilde ikke lade sig trøste/men sagde: Jeg
Genel. 37. maa fare ned till min Son aff Sorrig i Graffuen.

2. Sam. 17.

1. Sam. 18.

2. Sam. à 19
ad 28.

Huad skal jeg sige om Konning David/som
vaar en Mand effter Guds eget Hierte ; monne
hand haffve været uden Haars; oc bedroffuelsee
Ingenlunde : Men hand hafuer hafft en fuld oc
offuerflødig Maade/fra Barndom indtil ydersie
Alderdom/ fra det hand voctede Saarene/ indtil
hand afflagde den Kongeligerone. At jeg intet
skal tale om demangfoldige Liffs farer hand haf-
uer været bestedt udi/ nu der hand gaff sig i Kamp
med den mectige oc store Goliath/ Nu der hand
med tu hundrede aff de Philisters Forhuder beta-
lede Morgengassue for Michol Kongens Daat-
ter/ hand fik til Ecce: Nu der Saul hans Hoff-
uetfiende forfulde hannem fra en Sted til en an-
den/saa hand huercken Dag eller Nat kunde vere
viss paa sit Liff. Men huad meene vi/hannem at
haffue

Lijgprædicken.

hafue været om Hiertet/der hans egen Son Ab-
solon støtte hannen aff Regimentet; hand motte
gaa oppuer Kidrons Beck grædendis med høy^{2. Sam. 15,}
Røst; Hand hafde skjult sit Hosuet/gick barsfodet/
iligemaade alt Folcket/som vaar hos hannem?

Den gode oc Gudfryttige Job/om huilcken
Herren oc selff til berømmelse sagde / at hans Job. 1,
lige vaar icke i Landet/hafuer icke været forskonet
for Kaarssens Bægere: hand miste paa en Dag
alt det hand haffde: De aff Seba fulde ud oc toge
hans Dren oc Ulsener / oc slogue Drengene med
skarpe Sverd. Guds Ild faldt ned aff Himmelien
oc fortærede hans Saar. Ghaldæerne borttoge
hans Camele: hans Sonner oc Øttre omkom-
me i deris forsiesodde Broders Huus/ved et fierck
Beyr/som slog Husit ned paa dennem. Selff bleff Job. 2,
hand slagen af Saar/med onde Bulder/fra hans
Goedsol/indtil hans Isse/sa hand motte tage sig
et Saar at strabe sig med/oc sette sig ned i Ask'en:
Hans bestie Venner/sa hans egen Husirue bespot-
tede hannem. In Sumnia/hand haffuer sag hart
været plaget/at hand oc aff Vtaalmodighed haf-
uer forbandedt sin egen Godsels Dag / ja siden mes-
get huckeligen beklaget sit langvarende Kaarsz
oc sagt: Dersom mand behede min Jammer / oc Cap. 6.
lagde

En Christelig

lagde min Pine tilsammen i en Venestaal/ da blest
den suarere end Sand i Hassuet.

See/saaledis haffuerde Gudfrhytiges stess-
ne veret i sordum tid/ alle Guds helgene/Patriare-
cher / Propheter oc Apostler/ oc deris tilhengere/
ere saa forsøgte ; ja voris frelsere Christus selff/
for alle de andre. Oc saaledis vil det blifue til
Verdens ende. Dersor/du bedrosuede Sæl/som
lider Korsz oc Gienvordighed/Frisielse oc Anfekt-
ning/tenk icke/ at du est allene med Angest oc Nød
beladen/ah nej/ du haffuer mange i Selst ab nied-
dig. Bider / at lige den samme Pine gaar eders
Brodre offuer i Verden. Dersor saa lader den
HÆDE/deter Korsz oc Modgang / som tilslaes
eder til en forsøgelse/ icke komme eder fremmet fore/
ligesom eder hendede noget fremmet/som Apostie-
len S.Peder raader alle Christne Kaarsdragere.
Thi Kaarsset maa icke være Guds Bornen frem-
met Giesi/men deris daglig Spise. Huilket er
det første.

II.

GEn anden Husualelse / som en sand
Christen kand haffue udi Kaarsz oc Mode-
gang/tager Guds Aand/ à crucem imponentis vo-
luntate, off hans Billie oc Forsun / som legger os
Kaarssit

Lügprædicker.

Korsit paa/oc gifuis tilfiende med det Ord JEG/
naar HErren siger: JEG hafuer forlat dig/JEG
haffuer stiult mit Ansigt for dig. Vil dermed læ-
re/ at Guds Born blifue icke affen hendelse eller
slumpelycke med Kaarsit beladne / meget min-
dre at det skulle komme fra Dieffuelen eller on-
de Mennisker / som ere hans rette Lemmer oc
Verckfled ; fra Spaakonen oc Erolkonen / som
mange nuudi Verden tilskrifue deris onde/oc vil-
le saa hielpis igien/ved det samme Middel/at den
ene Dieffuel skal forjage oc bortdrifue den anden/
huilket dog icke at kunde stee / haffuer Christus
sels til god undervisning lært os i Evangelio:
Men Kaarsit kommer fra HErren/hand som son-
derslaar oc læger / fører til Helfsuede oc fra igien/
som Anna Samuels Moder bekendte. Oc her Matth.12.
paa hafue vi mange skrifstens Bidnissbyrd/saabel
i gamle/som ny Testamente. Huo er den som torde
sige: alt stede det / oc HERREN befoel det si-
cke? Mon der icke skal udkomme aff den honestis
Mund / de onde Ting oc de gode? siger Jeremias. Thren.2.
Propheten Amos hafuer oc det samme bekrefstet/
sigendis: Mon der være en Wlycke i en Stad/oc Amos.3.
HEren hafuer icke giort det? Ja Syrach taler oc
merckelig der om i sin Huusbog/ med disse Ord:

D

Liff

En Christelig

Syr. II.

Liff oc Død/got oc ondt/Armod oc Rigdom/cre
fra HErren. Huor herligen haffuer Asaph bes-
tressuen Guds Horns Kaars oc Modgang/der
hand saaledis hafuer talet: Det kommer icke/sor-
sta Lycke eller Wlycke / aff Øster eller Vester/ ej
heller aff Biergene i Ørcken; thi Gud er den som
dommer / som skal nedtrycke denne/oc ophøye
denne/thider er et Ørgere i HErrens Haand / oc
Vinien er rød/det er stenket fuldt aff sierck Vijn oc
hand stenker der af: det er/deeler huer sin Maade
til/som hand skal dricke/somme lidet somme meget/
eftersom de ere hennem fierkomne. Ja at HErr-
ren er den/som tilføyer os Kaarsit oc Modgang/
haffuer Guds Aand sielff gifuet tilkiende ved Pro-
pheten Esaiam med disse Ord: Jeg er HErren oc
ingen meere/ jeg som bereder Liuf og skaber Mor-
cket/ jeg som giør Fred og skaber Wlycke/Jeg er
HErren/som dette gør altsamten. Voris Frelser
Christus hafuer sielff grundeligen underviist os/
at intet seer uden Guds willie/ der hand haffuer

Esa. 49.

Matth. 10.

sagt: Selgis icke to Spurre for en Penge? Oc icke
en aff dennem falder paa Jorden/uden eders hin-
melstefaders willie: end ere alle eders Hosuedthaar
taalde / frycter eder derfore icke / i ere bedre / end
mange Spurie.Apostelen taler oc meget snuck om
Kaars

Raarsit sigendis: Dersom i lide Refselse/da tilbiu-
der Gud sig imod eder/som imod Børn: men er et
uden Refselse i huilcken de alle ere declactige/da ere
i svæcte oc ikke Børn. Heb.12.

Aff saadanne oc andre Skrifstens vidnißbnyrd/
kunde vi retteligen slutte/Raarset ey os at tilst ickis
fra nogen anden/ end fra HErren vor Gud allene.
Huorsore oc Guds Helgene altid haffue til stref-
uit HErren ald deris modgang oc gienvordighed.
At Josephs Brødre bortsolde hannem af Had til
de Ismaelitiske Kiobineud/som forde hannem til
Agypten: huem gaff hand slyld dersore? Icke san-
delig sine Brødre/men fornemmelig Gud i Him-
melen / thider denukoume ned til hannem / oc
hand lod sig kiende aff denneim/siger hand blandt
andet: GVD haffuer sendt mig hid ned/sor eder.
Oc effter sin Faders dødelig Afgang/taler hand Gen. 45.
endnu thodeligere her om/ oc gior en merckeligu-
derskeed imellem sine Brødres intention, oc den
leffuende Guds intention: Thi som de komme oc
falde ned for hannem/ oc fige: See vi ere dine Tie-
nere/forlad os voris Missgierning oc Synd/at vi
gjorde saa ilde imod dig! Da svarer hand: Fryc-Gen. 50.
ter icke: thi mon jeg være i Guds Sted/forsiaa/at
forhindre det som hand vil haffue frem? Itenckte
Dij at

En Christelig

at giore ilde mod mig : Men Gud tenckte at giore
det got / som i see nu klarlige at gaa for sig. Den
fronimie David bleff udi sin Fluert for Absolon
meget ilde ofverfalden af den Skiedegiesi Simeis
Gera Son / som bandede oc slog til hannem med
Steen / oc der Abisai Seruja Son / vilde hafue sla-

get Hosuedet aff hannem / formeente David han-
nem det oc sagde : Lad hannem bande / thi HErren
hafuer sagt til hannem / band David / oc huo kand
sige : Huorfor gior du saa ? Der den gode Job haf-
de mist alt det hand haffde / gaff hand icke skylden
paa Menniske / de Arabier oc Chaldaer / meget
mindre vilde hand gifue Diefuelen den ære / at hand
haffde kommet saadant aff Sted / men hand til-
skress det den høyeste Gud allene / oc sagde med stor-
sie frimodighed : Nøgen kom jeg aff Moders Liff /

oc nogen skal jeg fare der hen igien : HErren gaff /
HErren tog / HErrens Nasn være loffuet. Ja der
hand nu vaar slagen af Diefuelen med onde bylder
fra top oc til taa / oc hans vanartige Hustru spottes
de hannem i hans smerte / suarede hand saa gandste
taalmodeligen : Haffue vi anmainiet det gode aff
HErren / stulle vi oc icke anmainie det onde ? No-
ris Frelsere Christus bleff fangen i Wrtegaarden af
Juda oc den Jodiske stare / Peder vilde forfekte han-
nem / drog sit Sverd ud / oc hug den ypperste Prä-
sis

Job. 1.

Job. 2.

Lijgprædiken.

Sis Guend et Pre aff: Men C. Hrisius straffede
hañem/befoel hand skulle stinge Suerdet igien i sin Matth. 26.
Sted/thi de giorde icke saadant aff dennem sielff/
men det vaar saa besticket aff hans himnielske Fa-
der: Skal jeg/siger hand/icke drickle den Kalck/som
min Fader gaff mig?

See saadant b'r alle sande Chrsine idelig at
betencke / at naar deunem m'der Kaarsz oc Gien-
vordighed / de da icke soge Alarsag/ enten udi Ly-
ctens Lob / som sligt haffuer besticket / saa som de
gamle Hedninge hafue giort/eller bestyldé Naturen
med sine Influencier oc Effekter, som Chaldeer oc
Stiernekiger/der effter Himmelens Lob / saadant
hafue svdregnet. End oc icke stiylde sig sielff derfore/
at de ved deris Vijsdom / Konst / Legemis gode
Consticution. Rigdom oc andet saadant/funde let-
telig hafue affvendet en oc anden tilfald/dersom de
ickun betiden sig der paa haffde betenckt. Alt saa-
dant er idel daalighed/oc strider imod det aabenba-
rede Ord / huilcket klarligen siger os / huor fra
Modgang oc Medgang monne komme. Vel er det
sandt/at Naturen er icke forgifuis/oc Gud bruger
Naturen saa vel til hielp/som oc til Straff. Saa
kand oc Dieffuelen med sine Lemmer svdrette store
ting i Naturen / til at stade de Gudfryctige/ effter
Diij som

En Christelig

Ephes. 6.
2. Cor. II.

som hand er en tusindfold Konstener/en Første udi
Lussten / som regierer udi denne Verdens Mord-
hed / oc kand forvandle sig til Liusens Engel. Men
saa kand hand dog intet giøre/uden Guds tilladel-
se/hand kand icke stade det ringeste Haar paa voris
Hoffuet. Potestas Diaboli, sub potestate DEI est,
siger Augustinus : Dieffuelens Mact er under
Guds Mact. Derfore / saa bør det os med alle
Guds Helgene/ja med Christo sielf icke at hensee til
Causas secundas, de nerværende oc Naturlige Marsa-
ger/ som effter deris willie intet kand stade Guds
Børn: men vi skulle stedse betencke Causam primam,
den første oc Offuer naturlige Marsag/den øvige oc
allmectigste GVD / som giør alt huad hand vil i
Himmelten oc paa Jordens / oc derfor sige med Da-
vid : Det er skeed af hannem/oc det er underligt for
vore Øyne. Item : Loffuet være Gud / som dagli-
gen legger os Byrde paa.

Psal. 135.
Psal. 118.
Psal. 68.

Psal. 103.

Oc er det nieget trøsteligt for alle sande Christi-
ne/at Kaarsit kommer fra Gud/hand som er voris
KiereFader/der meener os det saa gandste troligen/
at aldrig kand nogen Naturlig Fader haftue sit
Barn saakiert/Gud voris himmelste Fader haft-
uer os jo langt kierere.Hand haftuer tegnet os paa
Henderne / saa at om en Moder funde forglemme
sit

Lijgprædicken.

sit diendis Barn/at hun en skulle forbarme sig off,^{Esa. 49,}
uer sin Liffuis Søn/vil HÆRren dog aldrig for-
glenime os. Men at hand tilsticker os Raarsæt/det
giver hand assidel Kierlighed/at vi disse bedre skulle
lære at kiende hannem/oc paakalde hannem i ald
vor Nød/ thi hand vil icke vor forderssuelse/men at
vi skulle leffue. Sige sig dersore et huert GUDs
Barn/med den hellige Augustino: Ec cum blandi-
tis,Pater es,& cum cædis,pater es; Ideo blandiris, ne de-
ficiam; Ideo cædis,ne peream. det er baade naar du
handler mildelig/est du vor Fader/oc naar du reff-
ser/est du vor Fader: Dersor handler du mildelig/
at jeg icke skal forsage; dersor slaar du/ at jeg icke
skal fortabis. Oc det stemmer smukt ofuer eus med
Apostelens Ord/der hand siger: Dersom vi dom-
te os sielff/da bleffue vi icke fordomte; Men naar vi ^{1. Cor. ii.}
dommis/da straffis vi af HÆREN/ paa det vi med
Verden icke skulle fordommis. Saas skulle vi derfo-
re / som lydige Born gierne annamme saadan
HÆRENS Resselse/ja glede os der offuer.

Oc huo vilde icke det gierne giøre/ efftersom
HÆREN handlec med os/ som en god Vært kand
handle med sine kierkonine Giæsier/at ligesom i paa
Glydskabs tid/ de fornemmesie sidde ofverst til
Bordz/bliffoe best tracterede/der mag icke fattis
for

En Christelig

for deniem i Glassene; men med de andre/som ere ringere/actis det icke saa noye/dog faa de ochuad de skulle hafve: Saa gaar det oc til udi HÆKrens Giestebud/hand er den som setter sine bæsse Venner Øffuerst/gisver dennem store maader/lader icke fastis for dennem udi Kaarssens Bægere. O salige ere alle de som dricke aff det Bægere HÆRren hafver i sin Haand! huorledis kand dennem vederfaris en storre ære? Betencker dog / dersom en Verdselig Herre oc Konge / vilde sette en aff sine Eienere til Bords med sig / bede hannem Dricke aff sit eget Bægere / huad skulle den Eienere sige sig lycksalig? Langt meere maa den / som GVD indbyder til sit Bord/oc lader dricke aff sit Bægere/sige sig lycksalig: thi Kongers Gunst er timelig/ men HÆRrens Maade varer til ævig tid. Men wlycksalige ere de Mennister / som ey maa dricke den salige Kalck/de som lefve hen udi Bellyst oc Glæde/ vide aff intet ont at sige: de maa være visse paa/at HÆRren holder dennem icke for sine Venner / oc lader dennem dersor gaa huor de ville: dog skulle de omsider/nqar den klare Vin er uddrucket/oc Giestebudet haffver ende/bekomme Bærmen / saa de skulle raffve oc sumle.

Dersore/du Guds Barn/som lader Kaarsz oc
Bedrof-

Livprædiken.

Bedrosfuelse/glaede dig ud i dit Hierte/oc tendt/ at
jo haardere du ressis aff HErren/jo kierere hafuer
hand dig: det er dig hæderligt at sidde i blant de
øverste til din HErris Bord: Christus din Grels-
sere haffuer dig tildrucket/ aldrig fand du svare
hannem med retten. Sig derfor glædeligen med
David: Jeg vil anuamme den mangfoldige Ca-
lighedsens Kalck/ oc paakalde i HErriens Massn. Psal. 116.
Det er det andet.

III.

En tredie Trost oc Husualelse/ som Guds
Born skulle hafue i ald deris Bedrosfuelse/
bestrißuer os Guds Land/ ab iræ præsentis brevi-
tate, aff den nærverende Vredis Korthed/huile-
cket giffuis med det Ord/et Øyeblick tilkiende.
Jeg hafver forlat dig et lidet Øyeblick/ af Brede
skulde jeg mit Ansigt for dig/ et lidet Øyeblick.

HErren voris Gud blifuer ingenlunde vred
paa os forgiesuis/stal hand blifue vred paa os/
da maa vi visi giffue hannem Uarsage der til/ oc
vel haffue fortient hans Brede oc Vnaade; thi
saa staar der streguet: Du setter voris Misgier-
ninger for dig/ vore ubekjendte Synder i Liuset
for dit Ansigt/ dersor fare alle vore Dage hen/ for
din Brede. Alt det HErren blifuer vred paa os/

E det

En Christelig

Esa. 59.

Jer. 4.

Psal. 5.

Esa. 1.

Psal. 30.

det volde voris mangfoldige Synder / de giore
Skilsmis imellem voris Gud oc os / hand som er
en fortærendis Ild imod Synden / oc hader Os-
uertrædere. Vore Synder volde det / at HErren
skuler sit Ansigt for os / saa at / om vi end udbrede
vore Hænder / oc meget bede / hører hand dog icke.
Dersom vi ikke syndede / da hafde vi altid en naa-
dig Gud; men estersom vi dagligে synde / suncke jo
dybere oc dybere ned i det onde / saa nolis hand til
at straffe / føre os ved Euctens Riis paa den rette
Bane / at vi kunde kiende Synden / oc den alvor-
ligen aff Hiertet begrede : huilcket naar det skeer /
tilvender hand os igien sit naadis Ansigt / at en-
dog vi for vore Synder skyld / med huilcke vi han-
nem saa høyligen hafue fortærnet / vel bare meere
Straff værde / faa vi dog at vide / hans Brede
ikun at bare et Hyeblick / oc saa heder det ; sublatā
causā tollitur effectus : Naar Vreden ophorer / saa
faar oc kaarsset en ende.

Her paa hafue vi mange trøstelige Vidniß-
byrd i den hellige Skrifft. I Helgene / siger Da-
vid / sunger HErren Loff / tacker oc priser hans
Hellighed / thi hans Brede varer et Hyeblick / oc
hand hafuer lyst til Liffuet / om Aftenen varer
graaden / men om Morgenens glæde. Hos Pro-
pheten

pheten Esaiam tales H^Erren os meget trostelig til / der hand siger : Gack mit Folk / kom i dit ^{Esa. 26.} Kammer / oc luck din Dør efter dig / skjul dig som et lidet Hyeblick / intil en Vrede gaar offuer. Det er det David siger udi Psalmen / at H^Erren er barnhertig oc naadig / taalmodig oc meget misundelig / hand skal icke altid trætte / en heller være Vred evindelig / huilket H^Erren selff igentager hos Propheten / der hand siger : Jeg vil icke al ^{Psal. 103.} tid trette / en heller vere vred til æwig tid / men der skal blæse en Aaland fra mit Ansigt / oc jeg vil gissue ^{Esa. 57.} Aande / det er som Lutherus det haffuer forklaret / Jeg vil vederque de bedrøfuede : thi H^Errens Bræde er en fortærndis Jld; naar den recker til hans kiere Barn / fornemme de stor Hede oc brynde / oc maatte i et Hyeblick blifue til intet / der soni. H^Erren icke loed blæse Aande / trostede oc vederquegede dennem / at de fortørrede Been kunde grønnes. Ja vi haffue H^ERrens Forrettelse / at ^{Esa. 66.} hand mit udi Vreden vil tencke paa sin Barmhertighed / oc hans Naade skal være huer Morgen ny. De Retsferdige blifue vel ressede / men dennem skal vederfaris meget got. In Summa / alt huad ^{Sap. 3.} Guds Born side i denne Verden / det er icke en Hyeblick / en lidet Stund / som Christus sagde :

Eij

Dm

Joh. 5.

Om en lidē Stund see i mig icke / oc atter om en
liden Stund da skulle i seenig. Huilcket hand sielf
saaledis forklarer : I skulle græde oc hyle / men
Verden skal glæde sig / oc i skulle haffue bedrosfue-
se / ja Smerte / forstaa saadan / som en Barsel-
quinde kand haffue / naar hun er i yderste Nod.
Dog skal eders Bedrossfuelle ombendis til glæde/
thi jeg vil see eder igien / oc eders Hjerte skal glæde
sig / oc ingen skal kunde tage eders Glæde fra eder.

Matth. 9.
Luc. 13.

Joh. 5.

A&t. 3.

Endog nu det er ickun et lidet Gheblick / sad
blifuer det mangt et Guds Barn meget langsomt
oc kiedsommeligt. Thi forhaling / I huor fort den
moñe være / er den dog den nödslidende alt forlang:
Et Gheblick sjuñs offte som mange Aar. Det
vaar et langsomt Gheblick / for den arme Quinde/
som hafde Blodsoet i tolff sainfulde Aar / end mee-
re for den / som vaar krumpen / oc kunde icke see op i
atteit gandste Aar. Huad meene vi om det Men-
niske / der laa ved den Dam Bethesda / oc hafde
veret siug i 38. Aar. Saa vel som den der sad hos
Tempelens Dor oc vaar halt af Moders Lifs mee-
re end syrgetiussve Aar. Mangt et Guds Barn
hafver eyen helbrede Stund sin gandste Lifs tid /
oc tencker derfore vel offte ved sig siell; Ah du
froniie oc gode Gud ! er dette en lidē Stund /

xx

Lijgprædiken.

er dette et Øyeblick & Hafver jeg icke baaren mit
Korß saa mange Dage ; saa mange Wger ; saa
mange Maaneder / saa mange Aar ! ja min gands-
ste Liffss tid ! Saa siger mand med David : HEr-
re / huor lenge vilt dn aldelis forgleme mig ? Huor ^{Psal. 13.}
lenge vilt du skule dit Ansigt for mig ? Huor lenge
skal jeg raadsla med mine Siel / oc hafue angisi
dagligen i mit Hiertet Item / Min Gud / min
Gud / hui forlodst du mig ? Du esti langt fra mig ^{Psal. 22.}
min Hielp / jeg motte raabe om Dagen / oc du
vilde icke svare / oc om Natten / oc jeg tier icke.

Men fromme Christine / Gud regner icke tiden
efster vort Geheyverck / men efster sit eget Times-
glas : Huorledis det ? Som Gud lærer udi Psals-
men / der hand siger : Tusinde Aar ere for dig / som ^{Psal. 90.}
den Dag der fremgick i gaar / oc som en Nattevect.
Huilket oc Apostelen S. Peder bekrefster med dis-
se Ord : Dette ene skulle i vide at en Dag er for
Herrn / som tusinde Aar / oc tusinde Aar / som en
Dag. Herrn forhaler icke Forjættelsen / som ^{2. Pet. 4.}
nogle acte det fore. Saa heder det da / at vor mod-
gangs oc bedrofvelsis tid / er ickeun et Øyeblick for
Herrn. Stunis nogen det icke saa at være / haud
acte flitteligen paa disse tre efftersølgendis Stys-

En Christelig

cker / saa skal hand vel gifve det Mact / at det saa
hafver sig i sandheden.

Det i. er den æwig Straff / som de svigudelige
skulle side oc udstaa. Thi foruden det / at Straff-
sen i sig sielff er svilidelig / oc bestrifft vis derafore i
Matth. 8. Guds Ord / med forstreckelige Nassne : Det ud-
vortis Mockhed / huor der er Graad oc Endgnid-
sel : en Ilds Søe / som brenner med Svogel uden
Apoc. 19. & 14. cap. affladelse. Guds høiigheds Vin / som voblandet
er istencket i hans Vredis Kalck / den ævige Ild :
Med andreflere ; foruden dette siger jeg / er det et
en æwig Straff. Det er den æwig Ild / som er
Matth. 25. hered Dieffvelen oc hans Engle / udi huilcken de
svigudelige skulle pijnis Dag oc Nat udi ald æwig-
hed / deris Ild skal aldrig udslyckis / oc deris Orm
skal aldrig døe / de skulle pijnis ned Ild et Svogel
Apoc. 19. deris Pinis Røg skal opfare i ald ævighed / oc de
Esa. 66. skulle icke hafue Roelighed Dag eller Nat / de skul-
Apoc. 14. le thygge deris Tunger / oc bespotte Gud i Himmel-
len for deris Smerte oc Saar. Oc her hos skal
der ingen Husualelse være / ingen hielp / ingen
Haab om befrielse / huilcket oc voris Frelsere i Pa-
rabel viis hafver gifvet tilkiende med den Rige
Mand / som laa i Helsvedis Lue / oc ofver dette / at
hand med sisste harni maatte see Lazarus i Ab-
brahams

Lijgprædikent.

brahants Skiod / som hand saa meget tilforne
haffde foractet/oc nu vel gierne onsket hanniem at
være i lige fordommelse med sig/funde hand oc ické
bekomme en enistie draabe Vand at ledste sin Tun-
ge med/det er/den allermindstie vederquegelse; men
hand oc maatte høre/at der vaar et svelgende Øyb
imellem Abraham ochannem besetet / oc derfore
ingen Udgang aff den Pjnis sted at forventis.
Saadant er jo forstreckeligt at høre/om denne w-
lidelig oc øvig Pine/oc kunde end de ugudelige haf-
ve Forhaabning effter tusinde Aar at blive bes-
friede/huileket vel vaar lenge/maatte de end trosse
sig der ved; men nu faar det aldrig ende. Vaar der
et Bierg saa stort/ som den gandste Verden/ oc en
liden Fugl forde allenistie huert hundrede Aar et
Sandkorn der fra / kunde det dog en gang saa
ende/men Helfvoedis Pine faar aldrig ende. Huo
som det betencker/hand maa jo gifve det mact/at
det vilide herudi Verden/er intet/der imod at reg-
ne/uden et Øyeblick.

Det 2. som skal actis udi Guds Borns Lj-
delse/er voris Lefnetz forthed. Vi vide aldrig/naar
Doden gior en ende der paa; i Dag sund ockarsk/
i Morgen siug oc skræbelig: i Dag lefvoende/i mor-
gen død. Derom taler David meget merkelig
sig...

En Christelig

Psal. 39.

sigendis : See/mine Dage ere en Haands bred/
oc mit Liff er som intet for dig. For Mennistene/
vil David sige/siunis det vel noget/men for dig er
det slet intet. Oc huad skulle det være/efsterson
Folcket er ickun Høe / oc hans Herlighed som et

Esa. 40.

Blomster paa Marcken/Høet blifver jo tort/ oc
Blomsteret falder aff : som Propheten hafver
raabt effter Guds Besaling. Den gode Job haf-
ver oc vel visider af at sige/der hand bestress Mens-

Job. 14.

niskens Leffnet med disse Ord : Et Menniske fød
aff en Quinde/leffver en stacket tid/ja saa Dage/
det gaar op som et Blomster oc affalder / det flyer
som en Stygge oc blifver icke bestandigt. Huilcket
oc David befrefsterudi Psalmen / der hand siger :

Psal. 103.

Et Menniske er udi sit Leffnet lige som Græß/
hand blomfiris som et Blomster paa Marcken/
naar Været farer der osuer / saa er det icke meere
der/oc den sted som det stod paa fiendis icke meere.

Huad er et Menniske / siger Syrach/ oc huor til
duer hand/huad kand hand gaffne / oc huad kand
hand skade : hans Dagis tal/naar det er noget/

Sir. 18.

(kommer paa det højestie / er hundrede Aar. Da-
vid gior enda Regningen fortter / oc siger : Bore
Aars Dage i dem) mens de varer / oc i huilcke vi
leffve / ere halffierdsindstuuffve Aar / saa fare vi
bort/

Lilgprædicken.

bort/ligesom vi sloye herfra/saa det en er kiend en
gang/at vi her hafve været. Oc huad er 80. eller
100. Aar/om det kunde komme saa viit/at ligne
imod ævighed? sandelig intet andet/end et Øye-
blick. Tusinde Aar/siger Sirach/ere imod ævig-
hed at ligne/saa meget som en Vandstrobe imod
Haffuet/oc et Sandkorn imod Haffsens sand.
Naar da nu et Menniskes Liff/her er i Verden/
faaer ende/saa faaer ald hans Sorrig oc Mod-
gang ende/men det ævige Lif faaer aldrig ende.

Psal. 90.

Sirach.18.

Oc er det Tredie/som vi skulle acte udi Raars
oc Modgang/at der paa vil folg ævige Glæde oc
Herlighed:saadan Glæde/som intet Øye haffuer
seet/intet Øre haffuer hørt/oc er aldrig opstiget i
noget Menniskis Hierte. Huo som maatte bestue
Gud i et Øyeblick/hand skulle icke tage ald Ver-
dens Guld oc liggende Fæ der fore. Men huad
meene vi det skal være/naar vi skulle see hannem
Ansigt fra Ansigt? Runde dog Peder bekomme
saadan Hiertens Glæde/der hand saae Christum
forklaret paa Bierget/at hand oc forglemte alle
Eing oc sagde: O HÆerre/her er got at være/lader Matth.17.
os giøre tre Boliger/dig en/Mosien/oc Eliæ en.
Da skulle vi jo langt meere kunde sige om de ævige
Boliger: Her er got at være/lader os Glæde oc Apoc.19.

F

Fryde

Christelige

Fryde os for Gud oc Lanimet / til huß Bryllup
vi ere kaldede. Huo vilde derfor icke gierne lide
ondt et Hyeblick / huo vilde icke gierne tage sit
Kaars paa sig oc følge Christum efter/oc sige med
den Christen Kirke:

Gkulde det end bare fra Morgenstund
Oc indtil Aftens Ende/
Ga skal mit Hjerte slet ingenlund/
Fortuiffle eller fra dig vende.

Rom.8.

2.Cor.4.

Ta trofie sig med Apostelens Ord: Jeg holder
det saa / at de Ting som vi nu lide her / ere icke
verd/forsaa/attale om / eller en gang at see til/
imod den Herlighed/soni paa os skal Obenbaris.
Item: vor trengsel/som er slæket oc læt/gist os en
over aldmaade ævig viktig Herlighed / vi som
icke see til det siunlige/men til det wsiunlige/ thi det
siunlige er timeligt / men det wsiunlige er ævigt.
Oc det er det Eredie.

IV.

En fierde Erøsi/som den naadige Gud tilsi.
Egger sine lydige Born/med Kaars oc Bedros-
velse/tagis / à congregationis in sequentis jucundita-
te: Af den lysige oc Glædelige samling / som vil
folge

Ligprædicken.

folge der esster/oc beskriftis med disse Ord : Jeg vil forsamle dig med stor Barnhertighed. Guds Land vil saa meget sige : Meent du/ at jeg slet haffver forstut dig ? Ah ney ingenlunde : Men vær iskun Zaalmodig/oc forlad dig paamig allene/ thi iet Ænebliet vil jeg forsamle dig med stor Barnhertighed/oc lade dig see mit Ansigt / saa du skalt finde min Trost/smage min Kierlighed/oc fornemme min hielp. Mit Faderlige Herte brender til dig / at jeg skal forbarme mig over dig / min barnhertighed er saa stroer imod dig/ at den langt overgaar en Moders Kierlighed : den staar dig stedse aaben fore/oc skal ikke fatti/ men være dig/ som en tiliig oc sildig Regn / ved huilcken du skalt voxe oc formeiris/bekomme Roed oc blifue sterck / saa en Kraft/foris paa Urne Vinge/oc samlis/ som Kyllinge under Moderens Vinge.

Jer. 31.

Huorledis samler da Gud os med stroer Barnhertighed ? I. Consolando, I det hand tresier os i Kaars oc Bedrossuelse/syrcker oc opholder vore Hierter / at vi med stortste Zaalmodighed / ja med hertens Fryd oc Glæde drage Kaarsens Byrde. Tresier/troster mit Folk/siger HERREN/taler kierligten til Jerusalem/ oc raaber til hende / at hindis Strid hasuer ende/oc hindis Misgierning er forsaeden.

Esa. 40.

Sij laden.

En Christelig

Esa. 66.

Psal. 51.

Rom. 8.

A&C. 7.

Iaden. Oc paa et andet sted fremsorer hand disse
meget glædelige Ord: Himlenie ere min Stoel oe
Jorden mine Foders Skammel/men jeg vil see til
den Elendige/ oc til den soni haffuer en sonderknus-
set Aland/oc som frycter for mit Ord. Glaeder eder
med Jerusalem/oc fryder eder thinde / thi i skulle
die/ i skulle bært i Armenie/ oc i skulle forlyse eder
paa Knæ / som en Moder husualer nogen/ saa vil
jeg husuale eder / oc i skulle saa Husualelse. Om
saadan Trost beder David meget inderligen/ der
hand siger: Gif mig/ HErre / igien din Saligheds
Trost/ oc opholdt mig med en frivillig Aland; saa-
dan en Aland / vil David sige/ der kand giøre mig
ferdig / ja drifue mig til at tage unod huis du mig
vil tilsticke / der altid kand forsikre mig paa din
Maade/oc gissue min Aland Vidnishbyrd / at jeg er
dit Barn. Saadan Trost haffuer den hellige
Stephanus fundit i sit Hierte; at der hans Mod-
standere skare Zenderne tilsammen ofuer hannem/
oc stormede endrecteligen til hannem / da som
hand vaar fuld aff den hellig Aland/saae hand fast
til Himmelten/oc saae Guds Herlighed/oc Jesum/
som stoed hos GBds høyre Haand. De hellige
Apostle hafue oc samptiligen denne Trostfornum-
men/der de bleffue forfulde for Christi Nassns be-
kien-

Lijgprædicken.

Fiendelsis skyld/oc oploeffede deris Ross til Gud.
Historien formelder/at der de haffde bedet/darør,
dis steden/der som de vaare forsamlede/oc de bleff-
ue alle opfyldte med den hellig Aland / oc talede
Guds Ord med frimodighed. Ja desom tilforne ^{A&t.4.}
haffde holdet sig inden lucte Øorre/ skult sig her
oc der affryce for Jøderne; de vaare nu ferdige/at Joh. 20.
gaa alle deris Fiender under Dynene/lade sig fan-
ge oc binde/oc vaare glade / naar de haffde været
verdige til at vanceris for Jesu Nassns skyld. Oc ^{A&t.5.}
saaledis troster HErren endnu dagligen alle tro-
endis udi Kaars oc Bedrøffuelle/ at de oc blifue
bestandige intil enden / oc kunde med Apostelen
tække Gud for saadan naade/oc sige: Loffuet være
Gud oc vor HErris Jesu Christi Fader/Barma-
hertigheds Fader/oc ald trøstens Gud/som trø-
ster os i ald vor Bedrøffuelle / at vi kunde trøste ^{2. Cor. 1.}
dennem / som ere i allehaande Bedrøffuelle/med
den Trost/der vi blefue trøstede med af Gud.

2. Samler HErren os til sig mitigando,i det
hand forlindrer oc formilder Kaarsset saa det blif-
uer os icke alt for suart / at vi skulle vansmecte der
under oc gaa til grunde/huorpaa vi oc blifue stris-
tens Exemplar.Belvaar det Jacob et siort Kaars
at hand stedse haffde möye de arbeyde hos sin

Sij Mors

En Christelig

Gen. 36.

Gen. 39.

Job. 42.

Morbroder Laban/oc ickun saare lidet Zact der-
fore : men saa velsignede H̄Erren hannem igien
diſz rigeligere/gaf hannen glæde for Sorgen/son
hand oc sielf bekliendte/der hand kom tilbage aff sin
lange Eienisie: H̄Erre sagde hand/ jeg er ringere/
end alle de Mistundheder / oc ald den trofasthed/
som du haffuer giort i mod din Eienere : thi med
min Staff gick jeg offuer Jordan/oc nu er jeg vor-
den til tu H̄ær. Joseph/baar en Liffegen Eienere/
bort sold aff sine Brødre / men hans Raars bleff
forlindret/der H̄ERren lod hannem findenaade
hos Potiphar / at hand satte hannem offuer sit
gandste Huus. Vel bleff hand ilde medhandlet/
der Gud skulde sit Ansigt for hannem et Hyeblick/
men hand samlede hannem med stor Barmhiers-
tighed. Den gode Job baar icke lidet plaget/der
H̄Erren skulde sig for hannem / men hand bleff oc
rigeligentrøstet / thi H̄ERren opholt hannem/
hand samlede hannem igien med stor Barmhiers-
tighed / der hand gaff hannem dobbelt/aff alt det
hand haffde. Det baar David en tung Byrde/der
Saul forfulde hannem/men den bleff forlindret/
der H̄ERren gaff hannem Israels Regimente;
Hand haffde en beest Skaal at dricke/der hans e-
gen Son stod hannen efter Liffuet/ men den bleff
om

Litigprædicken.

omvendt til glæde / der hand paa ny bleff indeagen / ja saae sin Son Salomon sidde paa sin Stoel. Det heder retteligen/ GBD er trofasi/ som skal icke lade os frisis offuer formuen / men giore saadan en ende paa fristelsen / at vi den funde taale.

I. Cor. 10,

Gen. 41,

3. Samler Gud os til sig Liberando/ Í det hand endelige slet borttager Korset : Huilcket skeer end oc tit her i Verden. Saa befriede hand Joseph aff Fengselet / oc satte hannem til Landsens Far der / at ingen uden hans willie maatte opleffe Haand eller Foed i gantske Egyptiland. Saa frelsie hand Balthazar af Holofernis vold/ der hand Judith. 13, gaff hannem udi en Quindis Haand / huilcken hug hannem Hosuedet af. Oc detre Mand af den Babyloniske Ildoen/ som for deris Gudstjenisse der vaare indkastie. Daniel bleff frelft aff Løverku len/ oc ophøjet til storsie Xre. Jonas bleff udfriet Jon. 2, aff Huulfistens Bug / oc kom wostad paa Landet. Oc om saadan befrielse taler David / der hand si Psal. 66, ger: Í Folck loffuer vor GBD/ oc lader hans lofft uis Rosthoris/ som holder voris Sjæle i Liffue/ oc lader vor foed icke glide. Thi Gud du haffuer forsigt os/ du hafuer flaret os/ ligesom Solfblis uer flaret; du haffuer ført os i Garnet / du lagde en

Dan. 3,
& 6.

en Klemme paa vore Lender/ du lodst Mennistene
fare offuer voris Hoffuet / vi ere komne igienem
Ilden oc Vandet/men du udførde oc vederquege-
de os; Oc paa en anden sted siger hand: Du haff-
uer forvendt min Graad til en Dank/ du haffuer
affdraget min Sæk/oc giordet mig med glæde/at
min Xre skal siunge dig Lof oc ick'e være stille: HEr-
re min Gud jeg vil tække dig evindelig.

Men dersom saadan befrielse ick'e seer her i
Verden/huor vi dog haffue ingen blifsuende sted/
kunde oc ick'e forvendte os nogen bestandig glæde/
sa skal det visselig stee effter dette Liff / at naar vi
gaa ald Verdens gang/oc Gud beskerer os en sa-
lig Stund oc Afsteed fra denne glædelige Dal/
hand da vil samle os til vore Forfædre. Legemet
skal huile i Græsuen fra ald Værelighed/Sæ-
len skal være udi Guds Haand / huor ingen Pine
rører hinde : Derom taler Propheten Esaias si-
gendis: Den retvise blifuer borttagen fra Bla-
cke/oc de som haffue vandret rettelige for sig/kom-
me til Fred / ochuile i deris Herberge: Ja voris
Sæle blifue indbundne i de lefuendis knipper hos
Herrn/som Abigail sagde til David. Oc paa
den vaderste Dag / naar Høstens tid kommer / at
vore Legemer / som haffue været hensagede i Jord-
en

Esa. 57.

1.Sam. 25.

Lügprædicken.

den til forraadnelse/ skulle tilhøbe sonis med Sice-
lene / da skal det gaa for sig / som voris Frelseres
CHRISIUS haffuer talet: Sancker først klindten
tilsammen / oc binder den i Knippe/ at maudland Matth. 13.
opbrende den / men samler mig Hueden i min Læ-
de. Daskulle vi forfare Apostielens Ord at være
sande/ at det som er saaet i forkrenkelighed / staar
op i wforkrenkelighed / det som er saaet i vancere
staar op i Herlighed / det som er saaet i strobelig-
hed staar op i Kraft / det som er saaet et naturligt 1. Cor. 15.
Legeme / opstaar et Aalandeligt Legeme. Voris
dødelige Legemer skulle blifue Christi forklarede
Legem lige / huilcket hand skal giøre effter den
Kraft / med huilcken hand oc kand giøre sig selff Phil. 3.
alle ting wnderlige/ som Paulus taler.

Nu vel / effterdi HERREN vil samle os / med
saastor Barmhertighed / huo vilde da fortryde
et Hyeblick at lide Korß oc bedroffuelle? at hand
icke fast heller vilde recke der effter med begge Hæn-
der; hafue det samme Mundheld / som S. Povel
hafde/ der hand sagde til de eldstie aff Menigheden Act. 20.
i Epheso: See jeg som er bunden i Aanden / farer
til Jerusalem / oc veed icke / huad mig der skal ve-
derfaris / uden at den hellig Aand vidner i huer
sted / oc siger / at Maand oc Fengsel bie mig der/
G men

En Christelig

2.Tim.2.

Rom.8.

2.Tim.4.

men jeg frychter intet aff det / jeg holder mit Liff og
icke selff dyrt/paa det jeg kand fuldkomme mit Lob
med glæde. Thi ingen blisuer cronet/med mindre
hand hafuer stridet loffligen / oc uden vilde ned
Christo / da kunde vi icke ærefuld gioris med han-
nem ; Men lide vi med taalmodighed / bevare
Troen / fuldkomme Lobet/ saa maa vi være visse
paa Retsferdighedsens Crone/huilecken den retsfer-
dige Dommere paa den Dag skal gifue alle den-
som vendte hans Herligheds Obenbarelse.

Det er det Fierde.

V.

En Geinte Erost / som alle sande Christne
kunde hafue i Korsz oc Bedrosuelse / tager
Guds Aland/ à gratia imminentis æternitate, af den
tilkommende Naadis w·endelighed / oc besattis
udi disse Ord: Med øvtig Naade vil jeg
misfundemig ofuer dig. Erofsligt er det /
at HÆRren falder sin Barnhertighed en stor
Barnhertighed / eller oc store Barnhertighes-
der/som Ordet lyder / saa Guds Boen skulle be-
komme en Naade efter den anden/en Gafue efter
den anden/saa vel Aandelig/som Legemlig/ at de
skulle blisuer rige i Gud / de skulle blisue druckne aff
hans

Lijgprædicken.

hans Huus is Fædme/oc Stenckis med Bellysi/som
med en Strom. Men langt meere trosteligt er det/
at HErren strax her paa Falder sin Barmhertig-
hed en æwig Naade/huulcken ickeskal ophøre eller
hafue ende; Thi huad vaar et Menniske tient der-
med/ at Gud bevisste hannem i Dag sin Naade/oc
i Morgen eller den anden Dag/ vilde udøse sin
Brede osuer haniuem? Huad funde det hielpe/at
Gud samlede hannem til sig nogen tid i sit Rige/
oc siden der esster udsatte hannem fra Glæde oc
Fryd til ydersie Angisi oc Nod? Sandelig saadan
Naade vaar hannem ickun Aarsage til siore væ-
modighed oc Sindzens forsyrring; lige som den/
der fra stor Verdighed/Rigdom oc Glæde er ge-
radet til ydersie Armod oc Fattigdom/ bedrøfuis
ickun meere/naar hand tencker paa sin fernige Belo-
stand; Det vaar jo fast bedre/ at hand aldrig hafde
vist der affat sige. Dersore kand det icke udsigis
huad Trost her udi ligget forborgen/ at Guds
Naade er en æwig Naade/huulcken David meget
herlige beskrifuer sigendis: Hans Naade varer
fra Evighed oc til Evighed/ osuer dennem som
hannem frychte/ oc hans Retsfærdighed varer fra
ævighed/ hos dennem som holde hans Part/ oc
tencke paa hans Bud at giore der esster. Oc paa
Gij en

Psal. 103.

En Christelig

- en anden sied siger hand : Vi hafue en Gud / som er
en Gud til megen Salighed / en HÆRRE HÆRRE
som hielper fra Døden. De atter : Tacker HÆRREN /
velsiger hans Nafn / thi hand er god / oc hans Mi-
stundhed varer ævindelig / oc hans Sandhed til
Ps. 68.
- Ps. 100. Slect oc anden. Ja HÆRREN selff hos Prophes-
ten Esaiam forsikrer os om det samme / der hand si-
ger : Himlene skulle forgaae som Reg / oc Jorden
skal ældis som et Klæde / men min Salighed skal
blifue evindelig / oc min Retviished skal icke for-
derfuis.
- Esa. 51.
- Esa. 44.
- Esa. 35.
- Ps. 23.
- Saadan Maade oc Salighed / begyndis udi
dette Liff / thi HÆRREN synrcker de trette Hænder /
oc befrester de snublede Knæ / hand udgyder Vand
paa det tørstige / oc Stromme paa det tørre / at
hans Vdvalde voxe / som Vile hos Vandbecke ;
hand lader sine forløste komme tilbage med Fryd /
oc ævig Glæde skal være osuer deris Hosuet / Fryd
oc Glæde betager dennem / oc Pine oc Sorrig oe
Suck skulle fly fra dennem. Men allermest skal
saadan Maade oc Salighed angaa efter dette Lif /
naar Gud skal vorde alting udi alle / da skulle vi
retteligen settis til Bords / oc faa fuld' istenkhet
for os. Saa lenge vi ere i dette Liff / bekomme vi
de Maadsens Smuler / som falde aff voris HÆ-
ris

Lijgprædicken.

ris Bord / smage nogle Draaber aff Bellhys
sens Strom / fornemme en lidet Glands aff
Guds Herlighed : men naar det dodelige faar
isort sig wododelighed / oc det forkrenckelige wofor
krenckelighed / da skulle vi bekommie alle Ding uden
Made / oc see hañem saadan som hand er : da skul
le vi forfare det som stresuet staar / at desom her
hafue hafft Erengsel et lidet Dyeblick / hafue toet
deris lange Kortle / oc giort dennem hinde i Lam^s Apoc. 7.
mens Blod / de skulle staa for Guds Stoel oc tie
ne hannein Dag oc Nat i hans Tempel / den som
sidder paa Stolen skal betecke dennem / de skulle
icke hungre meere / ey heller torste meere / der skal ey
heller Solen falde paa dem / eller nogen
brynde / thi Lammiet / som er mit i Stolen / skal føde
dennem / oc led sage dennem til de lesuende Vand
kilder / oc Gud skal astorre ald Graad aff deris
Dyne. Det skal da gaa for sig / som er bestref
uen i Viisdommens Bog : De Rettferdige skulle Sap. 5.
lesue evindelig / HERREN er deris Lon / oc den Hos
hesie sørger for dennem / derfore skulle de faa et her
ligt Rige / oc endelygt Crone af HERRENS Haand.
Ja vi skulle da rettelige see for Dyne / det at fuld
komnis / som stresuet staar : Guds Tabernacle
er hos Menniskene / oc hand skal boe hos dennem / Apoc. 21.

G iii

de

En Christelig

de skulle være hans Folck / oc hand skal være deris
Gud / Døden skal ikke være meere / en heller Sorg /
en heller Krig / en heller Pine / thi saadan er for-
gangen. Oc det er den evige Maade / med huil-
cken HErren loffuer udi voris foretagne Text / at
hand vil mistunde sig offuer sine kiere Born.

Job. 19.

Psal. 18.

Bed denne samme øvige Maade / hafuer Guds
Helgene videt at opholde sig udi deris Gienvor-
dighed. Huor ved trossede Job sig udi sin yderste
Nød andet / end denne Salighed / der hand sagde :
Ah / at min Tale nu maatte blifue bestrefuen i en
Bog / oc mine Ord maatte indtryckis / at de kunde
udhuggis med en Jernstijl / oc syldis med Blyet
en Klippe til øvighed. Oc jeg veed at min Frelses-
re lesuer / oc hand skal her effter staa paa Jorden /
oc effter ad de hafue igienemisunget denne min
Hud / da skal jeg see Gud af mit Kiod / det er / hand
som hafuer paataget sig mit Kiod oc Blod ; den
som jeg skal bestue for mig / paa den yderste
Dag / oc mine Øyne skulle see / oc icke en fremmet i
min gestalt. Den gode David erindrer sig saa
osste denne Salighed i sin Bedroffuellese ; HErr /
siger hand / jeg hafuer dig hiertelig fier / min
Gthycke / min Klippe / mit Slot / oc min Hielspe-
re / min Gud / paa huilcken jeg mig forlader / mit
Salig-

Lügpredicken

Saligheds Horn oc min høye Bestiermelse. **O**c Psal. 33.
atter: HErre din Mistundhed er i Himlene / din
Salighed recker inde til Søerne. Item: HEr^{Psal. 27.}
ren er mit Lius oc min Salighed / for huem skulle
jeg frykte / HErren er mit Liffuis Kraft / for huem
skulle jeg grue? Hand beder oc Gud om denne
Salighed / der hand figer: HERR E/ viſ ſ os din ^{Psal. 85.}
Mistundhed / oc giſ ſ os din Salighed. Asaph
troſter ſig oc rigeligen ved denne Guds Naade ſi-
gendiſ: HErre / naar jeg iekun hafuer dig / da ſkot^{Pſal. 37.}
ter jeg huercken om Himmelnen eller Jorden; mit
Kibd forſinckede oc mit Hierte / mit Hiertis Klip-
pe oc Deel er Gud ævindelig. Ved denne Guds
ævigvarende Naade / hafue de ſluſt Brodre tro-
ſtet ſig / oc ſagt med ſiorſie Frimodighed til Antio-
chium / ſom dennem lod henrette: Du forbandede ^{2. Macab.}
Menniffe / du tager vel det timelige Liff fra os / ^{7.}
men ald Verdens HErre / fordi vi doe for hans
Loug / ſkal opbecke os til det ævige Lif. Det hafuer
oc været den Gudfryctige Babylæ Troſt / der
hand maatte miſte ſit Liff / at hand da glædeligen
ſagde: Min Støl / kom igien til din Roe / thi
HErren hafuer gjort vel imod dig / thi du befriede ^{Pſal. 116.}
min Støl fra Døden / mit Øje fra Graad / min
Foed at jeg icke bleſſ omſtot: jeg vil vandre for
HEr

En Christelig

Psal. 91.

HEREN i de lesuendis Lande. Oc ved samme
Guds ævige Naade oc Sandhed/haffue alle san-
de Christine sig at trostie / at dersom de ickun holde
fast ved HERREN / da skal hand hafue lyst til den-
nem ; Naar de kalde paa hannem / skal hand bøn-
høredennem / hand vil være hos dennem i Nod /
udfristedennem oc giøre dennem til ære / hand vil
mette dennem med et langt Liff / oc vise dennem sin
Salighed.

Det er det Semte.

VI.

En siette oc sidste Trost / som et Guds Barn
skand haffue i Kors oc Bedrofuelle / tager
Guds Aand / à DEI, hæc promittentis fidelitate; aff
Guds Trofasthed / som saadant hafuer losuet.

Der kunde nogen saaledis tencke ved sig sielff /
oc sige : Det er en stor Trost for alle Guds Barn /
som vi nu hafue hørt / men monne det saa være i
sandhed / monne jeg kunde aldelis troe / oc forlade
mig der paa? Ja visseligen / du Guds Barn / maat
du dig der paa forsikre / thi det er icke nogen løß
Snack / men den / som det hafuer talet / skal vel føre
det til ende / Gud din Frelsere hafuer til sagt dig
det : Oc saa staar her til Beslutning : Saa siger
HER

Lilgprædiken.

HErren din Igienloßer: Thi saadant skal
være mig ligesom Noæ Vand / der jeg
soer af Noæ Vand skulde icke meere gaa
offuer Jorden/saa haffuer jeg oc soeret/
at jeg vil icke meere være Vred paa dig/
eller straffe dig. Vdi huilcken Beslutning
HEren fremsetter trende stercke oc svryggelige
Argumenter/huilcke den forig forjettelse saa hart
bekrefster / at intet Guds Barn kand / eller bør
nogen Sinde derom at tuiffle.

Det første tagis aff den Person/som det haff-
uer talet/ hans Essenz oc Værelse/ Majestet oc
Herlighed/oc besattis udi disse Ord : Saa siger
HErren/forsiaa den / for huilcken ingen Gud er
sticket/oc effter huilcken der skal ingen være / hand
som er selff den første / oc med de sidste selff / oc Esa. 43.
HErre er hans Massu / hand vil icke gifffue nogen Esa. 41.
anden sin Xere / en heller Aftguder sin Loff / hand
sidder offuer Jordens Klodde / oc de som boe der Esa. 42.
paa ere som Græshopper / hand udrecker Himle-
ne som det Enhde / oc breder dennem ud som et Esa. 40.
Paulun at boe udi. Hand er en Gud allene offuer Esa. 37.
alle Kongeriger paa Jorden/fra Solens opgang

H til

En Christelig

- Psal. 33. til hindis nedgang/er ingen foruden hand : Huad
hand taler / det kand icke seyle / men som hand si-
ger/saa staer det / oc som hand taler/ saa staar det
- Esa. 45. der. Hand haffuer soret ved sig selff / Retvisches-
dens Ord udgick aff hans Mund / oc skal icke om-
vende. Hand hafuer sagt: mine Anslag skal staa
fast/oc jeg vil giøre alt det som mig behager. Der
- I. Pet. 2. er endnu aldrig fundet suig udi hans Mund ; Thi
Gud er icke et Menniske / at hand skulle liuffve/ en
heller et Menniskis Barrit / at hannem skulle an-
gre noget / skulle hand sige det / oc icke giøre det ?
- Ney sandelig : Men hans Naade oc Sandhed
- Psal. 117. varer evindelig / thi hand er Sandheden selff / oc
kand icke liuffve/ oc alle hans Forjettelser ere ja oe
- z. Cor. i. Amen i Christo Jesu / som Apostelen merckeligen
taler. De er det at acte / at ligesom vi beslutte alle
vore Bøner med det Ord Amen / huilket bemi-
cker saa meget / som / Ja / Ja / det skal visseligen
stee/ som vi bede om : Saasidestier HErren sine
Forjettelser med det samme Amen / som hand vil-
de sige : Ja / Ja / huad jeg taler / det vil jeg visseligen
holde / i skulle udi Gierningens forfare / at jeg haff-
uer icke talet et Ord forgiesuis : Men althuad jeg
haffuer talet / det er saa i alle maade bleffuet fuld-
kommet / thi Himmel oc Jord forgaar / men minne
- Luc. 21. Ord

Ord forgaa icke. Oc er det icke en ringe Trost for alle Guds Born / at de vide / at HÆRren er saa sandru oc trofasti udi sine Forjettelser / at fordi hand er Gud / kand det icke seyle; Saa de hafue ey lenger behoff at spørge / monne saadant skulle skee? Men allene sige: Saa sagde HÆRren.

Det andet Argument / med huilcket saadan Forjettelse stadsfestis / tagis aff den skone oc trostelige Titel / som HÆRren gissuer sig / at hand er vor Igienlosere. Saa siger HÆRren din Igienlosere / hand som haffuer loft dig aff Dødsens oc Helfves dis Baand / at der du for din Wlydigheds skyld vaar bunden / oc saaledis hengisuen til æwig Trældom / at du affstildt fra Gud / skulle være Dieffvelens Liffegen / oc haffue siorsie Spot oc Forhaa-nelse / haffuer jeg HÆRren befriet dig / heffnet din Spot / som dig vaar offuergangen / oc voffuet der paa det kieriste jeg haffde / icke Solff eller Guld / men min eniste Son / huilcken jeg sende til Verden at blifue din Broder / oc saaledis end oc paa Kjods begne at løse dig / at du ved hans Blod skulle faa Frihed / oc komme til din forige Stand igien / lige saa fuldt / som du det selff kunde haffue forhuerfvet. Haffuer jeg da nu / vil HÆRren sige / taget mig din Sag saa nær / at jeg haffuer igienlost dig

En Christelig

- ved min eenbaerne Sons Blod / huad skulle jeg
da nechte dig min hielp udi det ting / som icke ere nær
saa høye & at jeg udfrier dig aff Legemlig Nød /
forsumer dig ned huis til dette Liff kand være for-
neden / tresier dig udi Raarsset / oc gifuer dig en
Jer. 32. sand Besiandighed indtil Enden & Nen / det skal
væremin Lysi / at jeg kand giøre dig got / jeg vil icke
forlade dig / eller sla Haanden aff dig / men bon-
høre dig paa en behagelig Eid / oc hielpe dig paa
Esa. 49. Salighedsens Dag. Jeg kaldede dig af Moders
Liff / oc drog dig ud aff Moders Liff : Jeg selff vil
bære dig indtil Alderdoninen / oc jeg vil bære dig
indtil graa Haar / thi jeg hafuer frelst dig med en
Esa. 46. øvrig Frelse / oc du skal alt icke bespottis eller bestem-
mis i ald øvighed / siger HErren.
Saaglæde sig her ved et huert Menniske udi
fristelssis oc anfectnings Eid / at HErren er hans
Frelsere / hans Broder / hans Kjæd / oc hans Been /
der haffuer oc hafst hannem saa hiertelig kier / at
hand selff hafuer gifuet sig i Ødden for hannem /
Joh. 3. paa det hand icke skulle fortabis / men haffue det
øvige Liff / som C.Hristus taler. Huilket oc den
hellige Johannes meget herligen udfører i sin dy-
rebare Epistel / med disse Ord : Der udi er Guds
i. Joh. 4. Kierlighed obenbaret i os / at Gud hafuer sendt sin
Son

Lijgprædicken.

Sønden eenbaarne til Verden / at vi skulle leffue
ved hannem ; derudi er Kierligheden icke / at vi
haffue elst Gud / men at hand haffuer elst os / oc
udsendt sin Søn til en Forligelse for vo're Sny-
der. Oc Apostelen taler meget tydeligen til sine
Romere om det sainne sigendis : Guds Kierlig- Rom.5.
hed er udossi ved den Hellig Aland / som er gifuet
os / thi Christus døde for os svigudelige i Eide / der
vi vaare end strobelige : Thi der dør neppeligno-
gen for en retferdig / men Gud haffuer ladet seet sin
egen Kierlighed imod os / at Christus er død for
os / der vi vaare endda Shydere : Saas skulle vi da
meget meere / efter at vi ere retferdige gjorde i hans
Blod / blifue frelsie ved hannem fra Verden : thi
dersom vi ere forligte med Gud / formedelst hans
Søns Død / der vi vaare Fiender / da skulle vi me-
get meere / efterdi vi ere forligte / frelsis i hans Liff.
Slutte nu dersor en huer med Apostelen oc sige :
Alle ting maa tiene dennem til gode / som elste
Gud. Oc huad ville vi sige om disse ting ? Er Gud
med os / huo kand da være imod os ? Huilcken som
icke sparede sin egen Søn / men gaff hannem hen
for os alle / huorledis skulle hand icke naadeligen Rom.8.
giffue os alting med hannem ?

Det 3. Argument / som HErren syrcker vo-
H iff rig:

En Christelig

ris Troe med om sin Maade / at vi aldelis intet
hafue behoffat tuiffle / tagis aff den Eed HErren
haffuer soeret os ; huilcken hand ligner ved den
Eed / som hand soer det Mennistelige Kien udi
Noæ tid ; at lige saa sterck et Forbund / som hand
da giorde med Menniskene / Saa sterck oc fast skal
oc dette Forbund vare / oc ick eryggis til øvig tid.
Derom lyde HErrens Ord saaledis : Saadant
skal være mit ligesom Noæ Band / der
jeg soer / at Noæ Band skulle icke meere
gaa ofuer Jorden / saa hafuer jeg oc soe-
ret / at jeg vil icke meere være vred paa dig /
eller straffe dig.

Det er eders Kierlighed bitterligt / at der det
Mennistelige Kions Ondskab dagligen tiltog / oc
alt Kiod nu hafde forderfuet sin Ven paa Jorden /
lod HErren regne udi fyrretiuffue Dage oc fyrr-
etiuffue Netter / oc saa udslettede Menniskene
med Quæget / ja alt det som haffde Aande paa
Jorden / det wondertagen / som vaar med Noæ udi
Arcken : Men der Floden vaar affsillet / oc Jor-
den vaar renset fra vedersygeligheden / oprettede
HErren sin Pact paanly med Noa oc hans Sad /
soer hañcm / at saadan Floed skulle icke være meere.

Huile

Lügprædicken.

Hvilket Moses saaledis beskriffuer: HÆRren Genes. 8,
sagde i sit Hierte: Jeg vil icke forbande Jorden for
Menniskens skyld thi Menniskens Hiertis Zan-
cker ere onde aff begyndelsen / oc jeg vil icke meere
her esster slaa alt Kiod der lessuer / som jeg haffuer
giort: saa lenge som Jorden blifuer endnu / skal
Sæd oc Høst / Frost oc Hede / Sommer oc Vin-
ter / Dag oc Nat aldrig afflade. Oc Gud satte
Regenbuen i Skyerne til et Egen paa den Eed /
oc den Pact hand oprettede med Menniskene / huil-
cken Eed oc Pact hand der esster / saa besændelis-
gen haffuer huldet / at det ganske Menniskelige
Kion hafuer været fri fra Vandens Mact oc off-
uerstyning / den ganske tid fra Syndfloden / at
Forjettelsen bleff gissuen / indtil Esaiae tid / da den
bleff igentagen / udi tusinde sein hundrede Aar / oc
nu siden der esster / fra Esaiae / indtil vore Tider /
meere end totusinde fire hundrede Aar / er tilsam-
men tretusinde ni hundrede Aar / oc vil saa blifue
indtil Verdens Ende. Oc endog der midler Tid
ere nogle Byer oc Lande bortslydne aff store oc
mectige Vandløb / som dennem hafuer offuersal-
det / see / saa er dog icke det ganske Menniskelige
Kion blefuet udslættet / som Hæren hafuer soeret.
Nu siger Hæren / ligesom jeg da soer / at jeg icke
mcere

En Christelig

meere vilde føre Vandene osuer den gandste Jord/
til at ødelegge alt Riod / oc Sagen taler for sig
sielff / mand seer det jo for Øyne / at jeg haffuer
holdt det redeligen som jeg haffuer soeret; Saas
lige maade haffuer jeg oc soeret / oc endnu suærger
dig min Menighed oc Kieriske Brud / at jeg aldrig
vil blifue meere bred paa dig / aldrig meere skule
mit Ansigt for dig / aldrig mere straffedig / men være
dig en naadig oc Barmhiertig GUD oc Fader /
føre dig med Salighed / saa du skalt faa Rosdor
oc Blomsiris oc Knoppis / oc jeg HERREN skal
være dig en denlig Krone / oc et herligt Hoffuet-
baand; Oc jeg vil icke forlade dig i ævighed / men
holde dig denne min Eed saa fast / at naar Bier-
gene vige / oc Høyene hensalde / skal dog min Mi-
skundhed icke vige fra dig / oc min Freds Forbund
skal icke buckle. See jeg HERREN haffuer tas-
let / som forbarmer mig osuer dig.

Esa. 54.

For saadan høi Naade / Trost oc Husualelse /
sige vi dig O Fader / Son oc Hellig Aland / Loff
Ære oc Priis / fra nu oc indtil ævig tid / Amen.

Huad

B Bad sig belanger / at tale om Erlig oc Velb.
B Fru Beate Rosenkrantz / Henrich Tottis til
Boltinggaard hendis Adelige Stamme oc Her-
komst / Gudfryctige oc fornuftige Liff oc Leffnets
fremidragelse / Christelige oc salige Uffsteed fradet-
te forte oc besuerlige Liffs Nødsommelighed / til
det ævige oc himmelske Riges Herlighed / Da er
hun fød paa hindis Fædernegaard Rosenholm
Aar 1608. den 15. Octobris.

Hendis Fader vaar E. oc B. Mand Holger
Rosenkrantz til Rosenholm / Danmarks Ri-
gis Raad.

Hendis Moder vaar E. oc B. Fru Sophia
Brahe aff Elfvet.

Hendis Farfader vaar E. oc B. Mand /
Jørgen Rosenkrantz til Rosenholm / Danmar-
cks Rigis Raad / Befalingsmand paa Kaløe
Slot / oc udi voris naadigste Herris oc Kongis
unge Aar / til Regieringen forordnet.

Hendis Farmoder / vaar E. oc B. Fru Do-
rothe Lange til Staffsgaarde

Hendis Farfaders Fader / vaar E. oc B.
Mand Otte Rosenkrantz til Boller / Danmar-
cks Rigis Raad / oc Befalingsmand paa Dron-
ningborg Slot.

En Christelig

Hendis Farfaders Møder / vaar E. oc V.
Fru Margrete Gansz aff Potlik.

Hendis Farmoders Fader / vaar E. oc V.
Mand Gunde Lange til Bredning / Besalings-
mand paa Svensrup.

Hendis Farmoders Møder / vaar E. oc V.
Fru Cathrine Breide aff Margaard.

Hendis Farfaders Farfader / vaar E. oc V.
Mand / Herr Holger Rosenkrantz til Boller /
Danmarkis Rigs Marsch oc Raad.

Hendis Farfaders Farmoder / vaar E. oc
V. Fru Margrete Flemming aff Brunlag i Nor-
ge.

Hendis Farmoders Farfader / vaar E. oc V.
Mand / Hans Lange til Kiergaard.

Hendis Farmoders Farmoder / vaar E. oc
V. Fru Maren Spend aff Vinstrup.

Hendis Farfaders Morsader / vaar E. oc
V. Mand / Herr Jesper Gansz Friherre aff Pot-
lik.

Hendis Farfaders Mornoder / vaar E. oc
V. Fru Anna Malzan.

Hendis Farmoders Morsader / vaar E. oc
V. Mand / Jacob Breide til Vangaard.

Hen-

Livprædicken.

Hendis Farmoders Normoder/ vaar E. oc
Velb: Fru Thale Emicksdaatter.

Hendis Morsader / vaar E. oc B. Mand/
Axel Brahe til Elssved / Danmarkis Rigos
Raad/oc Besalingsmand paa Dalum Closter.

Hendis Normoder / vaar E. oc Velb, Fru
Mette Gøie aff Schiersøe.

Hendis Morsaders Fader / vaar E. oc B.
Mand / Otte Brahe til Knudsrup / Danmar-
ckis Rigos Raad / oc Besalingsmand paa Hel-
singborg Slot.

Hendis Morsaders Moder / vaar E. oc B.
Fru Beate Bille aff Lyngsgaard.

Hendis Normoders Fader / vaar E. oc B.
Mand Falck Gise til Skiersøe.

Hendis Normoders Moder/vaar E. oc B.
Fru Jde Blstand aff Tørup.

Hendis Morsaders Fader/ vaar E. oc Velb.
Mand Herr Enge Brahe til Tosterup / Ridder/
Danmarkis Rigos Raad / oc Besalingsmand
paa Helsingborg Slot.

Hendis Morsaders Farmoder / vaar E. oc
Velb. Fru Sophia Rud aff Vedbygaard.

Hendis Normoders Farfader / vaar E. oc
Velb. Mand/ Herr Mogens Giese til Bollerup/

En Christelig

Danmarkis Rigs Hoffmester / oc Besalingsmand paa Skanderborg Slot.

Hendis Normoders Farmoder / vaar E. oc Velb. Fru Margrete Sture aff Gammelgaard.

Hendis Morsfaders Morsader / vaar E. oc B. Mand / Herr Clausz Bilde til Lyngsgaard / Norgis Rigs Hoffmester / oc Besalingsmand paa Bahus.

Hendis Morsfaders Mornoder / vaar E. oc Velb. Fru Lisabet Wlstand aff Glimminge.

Hendis Mornoders Morsader / vaar E. oc Velb. Mand / Herr Trude Wlstand til Torup / Besalingsmand paa Vardbierg Slot.

Hendis Normoders Mornoder / vaar E. oc Velb. Fru Jide Brock aff Beinetoffte.

Bidere om denne S. Fruis Adelige Stamme oc Herkomst at formelde / actis en forneden / essterdi det dog alle bekjendt er / hendis Foreldre / aff huilke hun paa Fæderne oc Moderne er fød oc baren / baade aff Blod og Dyd ret ædle oc fornemme at haffde været.

Der hendis fiere Foreldre aff HErren med hende var velsignede / haffue de ladet det være des ris højest attraa / at hun med Legeme oc Siel / gaudste maatte hengifuis Gud til et leffuendis oc han-

Lügprædicken.

hannem velbehageligt Offer/ hannem alleene at
tiene/alle sine Liffs Dage/ oc derfor ved alvorlig
Bøn oc paakaldelse/ igien haffue besalet hende/
Gud som hende gaff. Oc paa det hun kunde blis-
ue en ret lesuende Lem ud i Christi Legeme/ da haf-
ue de ved den hellige Daab/ strax ladet hinde udi
den Christen Menighed indlissue/ huor hun ved
Vandbadet udi Ordet er bleffuen igiensod/ oc den
herlige Pact oc Forbund imellem Gud oc hende er
oprettet/at hand er bleffuen hendis Fader/ oc hun
hans kiere Barn / oc til en Medarffuing til det
Himmelste Rige er antaget.

Siden der hun udi Alarene voxte oc tiltog/
da haffuer oc hendis kiere Forældre / huis Hier-
tens Begiering det hafuer altid været/ at deris
Børn oc gandske Huus effter dem/ maatte holde
Herrrens veje/oc giore huad ret oc god er/paa det
Herrrens Belsignelse/som hand haffuer loffuet de
hannem frykte/maate være offuer dem / saa snart
hun vaar kommen til stønnen/ oc effter haanden/
som Aar oc Alder funde taale / med allersørste
omhyggehed ladet hende udi Guds sande Kund-
skab undervise/ oc aff hans eget Ord ladet hende
lære / huorledis hun hannem effter hans Billie
skulle dyrcke oc tiene/ hannem rettelig udi Aand oc

En Christelig

Sandhed paakalde/oc vandre udi hans? Behe es-
ter hans egne Bud oc Besaling. Derforuden haf-
ue de oc holdet hende til ald Øyd oc Skickelighed/
oc ladet hende lære / alt huad en fromme Adels
Jomfru vel egnede oc anstoed.

Saadan Flid oc Omhu / som hendis kiere
Foreldre hende udi Guds Fryct oc alle Christeli-
ge Øyder at optucte/hafue anvendt/er ved Guds
egen Medarbejdelse meget vel lyckedis / saa hun
aff forstie Barndorm / saasom udi Aar oe Alder/
saa oc icke mindre udi alle Øyder / Biisdom oc
Naade hos Gud oc Menniskene er opboxet oc for-
fremmet / oc hendis unge Aar udi hendis Forel-
dres Huus udi Guds sande Fryct saaledis haf-
uer fremdraget / at hun stedse hafuer været den-
nem en dydig oc lydig / ja en meget kier oc behage-
lig Daatter/soni sin Ekyldighed mod deuem med
ald Arbedighed oc Eteniste sig altid beslittede at
bevise / saa oc ellers mod alle / være sig aff hendis
Stand eller andre/sin store Øyd / Finhed oc For-
nufft / stedse beteede / oc derfore med billighed for
saadanne store Øyders Ekyld / som hun rigelig aff
Gud vaar begafuet med/oc sielss altid lagde Vind
paa at offue/oc udi alle hendis Gierninger at lade
fremskinne / aff alle de hende kiende / vaar højt
elst oc berømmet. Aar

Lijgprædicken.

Aar 1641. er hendis kiere nu billig høybes
drofuede Hoszbunde/ Erlig oc Velbiurdig Mand
Henrich Tott til Boltinggaard/ Høffuedkmand
paa Bergenhuus/ esster Guds den Almectigsis
Forsun oc behagelig Billie bleffuen til Sinds at
bede om hende/huor om hand oc hendis kiere For-
eldre haffuer tiltalet / aff huilcke hun hannein
samme Aar er bleffuen tilsagt/ oc giorde siden vel-
bemeldte hendis kiere Foreldre deris Bryllup udi
Viborrig det neste Aar der esster 1642. paa Son-
dagen som indfald den 31. Januarij/ saa den nu haf-
ue leffuet tillsammen et Christeligt oc meget kier-
ligt Eccestab / sem Aar ringere noglefaae Dage/
Gud hannem udi sin store bedroffuelse/ for hendis
tvformodentlig Uffgang naadeligen troste oc op-
holde.

Deris kierlige Eccestab/ hafuer Gud velsie-
gnet med fire Børn/ to Sonner oc to Østre/ aff
huilcke den eldste Datter ved Nassn Jomfru So-
phia Tott/ allerede for hendis kiere Moder udi
HÆRren er hensoffuet ; de trende nemlig Velb.
Christen Tott/ oc Holger Tott/ esster huis Fedsel
GBD HÆRren denne S. Fru bortkaldede/ oc
Jomfru Sophia Tott endnu igien lesuer/ GBD
deinem

En Christelig

den nem naadeligen spare / der is bedrosuede Fa-
der / oc ander der is Venner til trost / oc lade den-
nem opvore udi hans sande Fryct / til sit allerhel-
ligste Maffns Xre / sig selff oc andre til glæde oc
gode.

Vdi ald hendis gandste Liff's Eid / oc fra hen-
dis forsie Barndom / hafuer hun elsket oc fryctet
GB D aff gandste Hierte / aff ald Krafft oc For-
mue / saa viit et Menniske i dette Liff's Krøbelighed
mueligt er / hans hellige Ord / som hun oc gierne
med Andact hørde / idelig læsie oc betractede / haf-
uer altid været hendis Fodders Lækte / oc et Liuß
paa hendis Ven / oc hendis Trost udi al den gien-
vordighed / som denne Verden med sig fører / huad
Lyst oc Billie hun hafuer hafft til Guds Ord / oc
med huad Flid oc Aktsomhed hun det hafuer
hørt oc læst / er icke allene at skionne der aff / at hun
foruden meget / hun aff den Hellige Skrifft hafuer
selff uddraget oc samimenskressuet / fastwtalige / aff
huis Prädicener hun hafuer hørt / udi Pennen
hafuer besattet / paa det hun sig disz bedre funde
erindre / huis hun der aff sig til Trost oc Lærdom
hafde bevaret / men endoc er hendis Kierlighed til
GB D oc hans Ord / ver aff at see / at samme
hans

Lilgprædicken.

hans Ord hos hende huis herte der vaar som den
rette gode Jord / Christus omtaler / haffuer baag-
ret hundredede fold Fruct. Det hellige oc hoyværdi-
ge Christi Legems oc Blods Sacramente / haff-
uer hun ofte til hendis Troes besyryckelse oc beseg-
ling paa alle Guds naaderige Losster / med aller-
førstie Gudelighed brugt ; stedse flittig oc usorsom-
melig giort sin Bon til Gud i Himmelten / oc aff
hannem begieret / oc med en siadig Troe forventet /
alt huis hende paa Siels oc Legems vegne nytte-
ligt vaar. Hun hafuer effter Christi egen besaling /
først adspurt Guds Rige oc hans Retserdighed /
oc saa været derpaa forsikret / at alt andet skulle
tiene hende / som et Guds Barn til bestie ; haffuer
ocsaa med hans hellige Billie udi alle Zing gierne
været fornøjet.

Med saadan sand Guds fruct / hun aff Gud
saa rigeligen vaar begaffuet med / ere oc alle andre
dyder folgede / med huilcke hun saa herlig vaar pri-
det : saa som fornemmelig stor Fromhed oc For-
nust / Skickelighed / Oprigtighed oc Trofastihed /
sandferdighed / belesuenhed i omgiengelse / oc mild-
hed mod en huer / huilcket alt / hun udi alle sine Ord
oc Gierninger haffuer ladet kiende.

R

Hen:

En Christelig

Hendis kiere Hosbond hafuer hun nesf Gud
udi himmelen offuer alting elsket oc æret / oc han-
nem med saadan fierlig fornuft stedse angactet / at
hand sielff oc alle de dennem haffuer fiendt / hende
det med storsie Berommelse kunde effterstige / at
intet aff Venlig oc ærbodig omgiengelse/ eller fier-
lig omsorrig kunde onskis / som hun jo mod han-
nem hafuer beviist: huor ofuer hand nu billigen des-
ris sorgelig tilshinß dis haardere beklager.

Hendis egne / saa vel som hendis kiere Hos-
bondes Slect oc Venner / haffuer hun icke mindre
med stor huldhed elsket / oc hendis gode Herte
mod dennem stedse i alle maader saaledis beteed/
at hun sig en huer i seer/ved saadan hendis/i mang-
foldige maader/bevisste affection oc store dnyd/langt
hghere haffuer tilforplictet/end enten Slect eller
Suogerstab medfører: I sonderlighed/hafde hun
stedse et ret Noderligt Herte for hendis kiere Hos-
bondes Daatter / Tomfru Lisabet Tot / oc med
storsie Fliid / lagde Bind paa/ hende udi Guds
Fryst oc alle Tomfruelige dnyder at opføde; saa oc
dersforuden hafde ald den omsorg for hende / hun
kunde haffue for sine egne Born/ huileket hun end
oc nu udi denne hendis suaghed haffuer giffuet til-
kens

kiende/i det hun enda icke allene hafuer villet hafue
opsun med hende / men oc nogle gange beflaget
sig for / at hun hende skulde saffne.

Med sige Fromhed oc Fornuft/ haffuer hun
sig oc ellers mod alle beteed/oc icke allene mod den-
nem som affhendis Stand vaare/med ald Dienst-
willighed oc Xeris bevisning sig stedse beviist/ men
endoc vaar mild/hyding oc venlig mod alle/oc inge
flid eller Vimage spade/ huor hun nogen kunde
hielpe oc tiene. Kort at sige / da haffuer hun be-
flittet sig paa alt det / Gudfryctigt / Dydigt oc
fornufteligt vaar; Oc tuert imod/ hafuer shed oc
shed alle Easter / oc icke ladet sig aff nogen denne
elendige Verdens Forsengelighed forsyrrre eller bes-
mitte; men som hun sig derfra for sin Person va-
rede/ haffuer hun oc ald Verdens Offuerdaadige-
hed hadet/oc aldelis foractet :oc sit Liff oc Leffnet/
som en ret Christen oc dydig Matrone udi alle
maader haffuer fremdraget/ sig selfst til beronime-
lig Efftersagn / .andre til et got Exempel / hende
udi Guds fryct oc alle gode Dyster at effterfolge;
huilket er hendis bedrossude Hoshbond oc Beno-
ner til sierste Frost / som hendis betimelig Aff-
gang saa hoylig haffuer bedrossuet / efftersom
K is Hendis

En Christelig

hendis dñdige oc fornufftige Omgiengelse vaar
deris storste Roe oc Glæde. Gud dennem trosse
oc husuale / at de med Eaalmodighed maa gissue
deris Billie under Guds Billie/ oc sige: HErren
gaff/ HERREN tog/ HErrens Nassu være
loffuet.

Huad sig hendis salig Affkeed aff denne
Zammerdal belanger / da efftersom hun nu fier-
de gang aff GB D med Liffsns Fruct vaar bæ-
signet/ oc hun udi forleden Juel sick Bud / at vor
Herre hendis gode Moder haffde faldet / hafuer
hun/alligevel det/ formedest hun vaar Fructsom-
melig/falde hende heelt besuerligt at reyse/ dog sat-
sig fore / lige som hun altid hendis kiere Foreldre
at ære oc tieni sig haffde beslittet / at hun oc nu
med hendis kiere Hosßbonde til hendis salige Mo-
ders Begravfuelle vilde forreyse: Oc hendis be-
droffuede Hosßbonde hende sin Billie derudi at
effterkomme icke hafuer vildet nechte/ (endog hand
ellers vel heller hafde hyskt/ at hun for hendis sko-
belige Wilkors skyld kunde hafue blefuit i Stilhed)
effterdi hun sin Skyldighed mod sin Moder der
udi bevisste/ at hendis tid paachuulcken hun skulle fo-
de/ effter hendis egen Mening/ ey endnu vaar paa
tre

Lügprædicken.

tre Maaneder nær. Oc er hun da saaledis effter
hendis Forsæt forreys til Kiebenhaffn/huor hun
hendis kiere Møder den sidste Åre oc Eieniste haf-
uer bevist.

Effter Begravelsuen haffuer de deris Hiem-
rense for den haarde Vinters skuld noget forhalet/
forhaabendis forandring paa den strenge Frost/
saa hun siden diß bequemmeligere funde reyse/
men effter som den alt bleff varig / haffuer de dog
begiffuet dem paa hiembeyen/ oc som det bequem-
meligst effter hendis Leylighed stee funde/reyset/
saa de Fredagen den 12. Februarij vel ere kom-
ne hiem til Boltinggaard / oc hun paa Reysen
fremi oc tilbage haffuer været ved god helbred/ eff-
ter hendis Vilfor / saa oc befand sig ret vel / der
hun vaar hiemkommen / huorføre hun ideligt ta-
cket GvD i Himmelnen/som ved sine hellige Engle
haffde bevaret hende paa hendis Venje / oc sendte
hende vel hiem igien i hendis Huus.

Om Løffuerdag Morgen / haffuer hun hel-
ler intet ont fornummen / saa hun god betiden er
opstanden/oc for Middag haffuer kund forrettet/
huad hun vilde/saa oc med hendis kiere Hoszbune
de haffuer været til Middags Maaltid / hun oc

En Christelig

enda haffde formodet sig siuff Wgers Dag. Men
hErrens Veje ere icke som vore Veje/hans tan-
cker ere icke som vore tancker; hand hafuer talet al-
le vore Dage oc sat os et maal for; hand hafuer
bestemt tiden at sodis oc at dse: saa er da oc effter
hans Faderlig villie fodselens Smerte strax om
Loffuerdagen Efftermiddag hende paakommen/
huilcket / effterdi det vaar swformodeligt / oc der-
for ingen enda vaar hos hende/som hende udi saa-
dan Nod kunde hielpe oc tienie/hafuer hendis kie-
re Hosbonde strax sticket Bud til Fiellebrock til de-
ris gode Naboe/Erlig oc Velb. Fru Sikel Hoege/
salig Ebbe Munckis til Fiellebrock / at hun vilde
komme til hende: huilcken hans begiering / hun oc
godvilligen strax effterkom : fuldes oc med hende
Fru Ellen Rosenkrantz / Preben Banners til
Kingsiedgaard/som da vaar hos hende: oc de saa
begge beviiste hende ald den tienste denneni mue-
ligt vaar: bleff oc derforuden faldet til hende ass de
Dannequinder inerbaerelsen vaare, de som dygtige
sie kunde eractis/ hende at betiene / huilcke oc god
betiden komme til hende.

Men efftersom hun altid haffde sat hendis
tillid til hErren/ som er den rette Nodhielper / Da
hafuer hun oc for alting paakaldet hannem / at
hand

Lilgprædiken.

hand nu sielff kraffteligen vilde være tilstede udi
hendis strobelighed/ saa oc begieret/ at deris sog-
neprest/ hederlig oc Vellerd Mand her Nielsz Po-
velsen strax maatte blifue hendt:paa det hand/til-
lige med de hos værende kunde gisre Bon til
Gud/ at hand hende vilde hielpe oc syncke/ saa oc
hende aff GVds Ord trøsie: oc ellers efftersom
fornødenheden kunde udkressue/ hende betiene:
som oc efter hendis begiering strax er komēn til-
de. Hun hasuer saa med stor taalmodighed Arben,
det under det Kaarsz HErren selff en huer Barne-
moder hasuer paalagt/ oc udi hendis store Pine
oc Guaghed / sagt Hielp oc Raad hos samme
Gud/ som er selff den der legger os en byrde paa/
oc doger den HErre/HErre/ der frelser aff Nod:
hand hasuer oc paa den tid naadelig hert hendis
egen/ samt hendis bedroffuede Hosbondes/ oc
hosværende Benners Suck oc Bon : oc endog
hendis Pine vaar mangfoldig som det aff Gud er
besticket/oc hendis Guaghed vaar stoer/ hasuer
dog vor HErre naadelig forloft hende samme Aff-
ten ved Ni slet/oc gissuet hende en lesuendis Son/
huorfore hang hellige Næssn være priset oc æret.

Strax Barnet vaar fed/ oc hun fornam det
at være suagt/hasuer hun/hendis egen Guaghed

w-ac-

En Christelig

wæctet / hafft sioer omhygghed for / oc med
storste Jffuer begieret / at det sirax w-fortoffuet
kunde blifue dobt / at det ved saadan Guds eget
tilforordnede middel udi sin Frelsere Christo fun-
de blifue indplandtet / oc som det vaar fast paa
Herrn/der det endnu vaar udi Moders Liff/ det
oc udi Liff oc Død funde høre Herrn til. Saan-
dan hendis Christelig begiering er oc sirax ass Pre-
sten/som tilstede vaar/blefuen effterkommet.

Der det vaar steed/haffuer hun / som vaar
suag paa Legemens Begne / sin egen Siel vildet
forsorge/at hun kunde være fierck udi troen/oc der-
fore begiert / med sin Frelseris Christi Legems oc
Blods Sacramente at væderquegis : haffuer saa
giort hendis skriftemaal for hemeldte sin Sogne-
prest:oc der hand paa Guds Begne hafde forkyn-
det hende hendis Synders forladelse / er hende/
effter hendis Hiertens attraa/hendis gienloseris/
den Herris Jesu Legeme oc Blod/blefuen med-
deelt / oc hun saa haffuer tacket Gud/oc glæd sig
der ved/at baade hun oc hendis Foster / huad det
Alandelige oc ævige gode vaar anlangende/saa vel
vaare forsunede : tuiflede derfor intet / dennem
jo oc udi det timelige/ huis dennem nyttigst vaar/
skulde meddeelis.

Der

Lijgprædiken.

Der Løffuerdag Nat vaar forbi / huilcken
vaar meget haard / lod det sig igien noget til Be-
dring ansee om Søndagen / oc fast meere Mandag-
en offuer / saa de derfor tæckede Gud / oc hafde den
Forhaabning / hand skulde sparet hende med sin
kiere Høsbond / smaa Born oc andre sine Ben-
ner. Disse midler tæd hafuer hun ladet skrifue til sine
Sydskende / oc andre Venner / oc ladet dennen i vide
hun vaar forløsi / huilcke Bressue hun mesten sielss
med hendis egen Haand understreff / oc det for den
aarsage skyld / som hun sielss sagde / at hendis Ben-
ner sig ikke skulde undsette / at hun saa for den tid /
hun sig agtede / haffde giort Barsel / men der aff
fundestionne / det at være noget temmeligt med
hende.

Om Søndag ad Aften / kom til hende / hendis
kiere Mosierdaatter Fru Ellen Mauritz Aftens-
lebens til Jerstrup ; oc om Mandagen Tomfru
Anne Giøe ; som hende begge siden stedse / med ald
flid til det yderste betiendte. Men der det nu Man-
dagen offuer / som formeldet er / haffde været no-
get temmeligt med hende / saa hendis kiere Høs-
bonde haffde den visse Tillid / at Gud / som haffde
gissuet hannem hende / oc vilde bevise hannem den

Q

naa-

En Christelig

Naade/ at hand lengere maatte myde hendiſ for-
nuſtig oc venlig Omgengelſe/ ſom vaar hans
Hiertens Troſt oc Glede/ udi Medgang/ſaabel
ſom Medgang: da er hun om Eiſdagen med en
heftig Feber angreben / ſom holdt hende hart/
baade med hede oc Ruld/ ſaa de der offuer paa ny
bleſſue meget bekyndeſe/ ſatte dog deris Haab til
Gud/ at hand ſkulle forbarme ſig offuer demmē/
eftersom hand er trofati / oc ingen friser offuer
formuen. Huorfor hun oc med stor Taalmodighed
ſig hans Willie undergaff/ ſom hun oc ſledſe i ſin
velmagt haſſde giort / oc Apostielens Formaning
ſig ſielfſ oc andre ideligen viſte at foreholde oc erin-
dre/ at Guds Born icke ſkulle være fremmede (det
er w-taallige)/ ved den hede/ (eller Raarh oc mod-
gang)/ ſom demmē tilſlaaes/ ſom er HErrens reſ-
ſe/ huor ved hand tucter ſine Bon til det beſte.

Om Onſdagen kom til hende/ hendiſ kiere
Moder/ E. oc Velb. Fru Sophia Below til Saas-
rupgaard/ ſom hun ſirax / der hun vaar forloſſ/
haſſde ſticket Bud til ſom oc vaar Hiertelig bekyndi-
ret/ ſom hun haſſde billig Aarsage til/ at hun ſkulle
finde samme hendiſ gode dydige Daatter / huſ-
cken hun med storſte billighed inderligen elſte/ ſaa
meget ſvag oc ſtrebelig / hun dog/ ſaa vel ſom de
andre

Lügprædicken.

andre forhaabede/at Gud skulle effter deris Hiertis begiering/giffue dennem hende lenger at nyde.
Om Onsdags Nat/vaar det attor noget temmelsigt med hende/efftersom Feberen hende igien hafde forlat/dog hun enda ingen Sønn eller Røliglighed sic.

Om Torsdags Morgen kom til hende/hæderlig oc Høylerd Mand/Doctor Joachim Timmermand Medicus/Wonhaftig i Ottense/som hendis tiere Hosbonde strax i begyndelsen haffde haft Bud i Ottense at søge effter/at hand med tienlige Raad oc Midler i hendis Svaghed hende kunde betiene/som dog da icke vaar tilfiede/huorfore hand nogle Dage der efter/som forinlede er/først kom til hende/oc dog icke suundtis raadsligt/eller torde understaa sig/effter som hendis Billaar vaar/noget sunderligt til hende at bruge/andet/end huis der kunde tiene til Hiertet at syncke; i sunderlighed/formedelst hun om Efftermiddagen/med samme hikige Feber/ligesom om Dagen tilforne/igien bleff angreben/oc der foruden/dabefandt stor Pjne oc Bee/med sling udi hendis Brysi/oc meest i den Venstre side;saa oc begyndte at hoste oc spytte noget Blod op/huor ofuer mand befryctede der hos hendis anden Svaghed/ac

Lij

skulle

En Christelig

skulle være nogen affect aff Pleuresi. Men efftersom
hun/da saa vel/som altid/vaar meget taalig / tro-
fiede hun sig oc alle de andre / som offuer hendis
Svaghed vaare bekymrede : holdt sig oc meget
bedre end effnene vaar / i synderlighed for sin Be-
drofuedehosbonds skyld/som hun saa inderligen
elste/oc dersore icke kunde taale at see hannem/for
hendis Svagheds skyld/at være bekymret / men
hannem ideligen trystede/ oc for hans skyld holde
sig sterck / saa oc icke vilde / at de hosværende / en-
ten med Ord eller Factor skulle gifue hannem Aar-
sage til/for hendis Svaghed at grue/ eller hendis
dødelig Uffgang at befrygte. Thi hun da saa vel/
som udi hendis velmagt/vaar langt meere Omhyg-
gelig for hannem/end for sig selff/sagde oc til han-
nem/oc dennem/som hos vaare/der det effter hen-
dis Barne Fodsel vaar blesfuen noget bedre med
hende/at hun nu haffde forsøgt/huad det vaar/at
være i Døds Angist / oc endog hun altid haffde
hort / at mand sig paa sit yderste meget for sine
Børnbekymrede/saa kunde hun ligevel med sand-
hed sige/hun paa den tid icke haffde gjort sig Tan-
cker om dennem/huicke dog vaar HErren besaled;
icke heller om noget andet verdsligt/ alleniste haff-
de

de det smertet hinde/ at hun haffde tenckt paa hen-
dis gode Hosbonde/hun skulle forlade/ ocsaa no-
dig vilde/hand skulle safne hendis kierlig omsorg/
som hun haffde for hannem haft; oc i alle maader
at bewjse/sig saa gierne vilde paa beslitte.

Samme Dag/ som vaar Torsdag/besogte
hende/Erlig oc Velb. Fru Karen/Falck Giese til
Huidkield/ oc Fru Lene/ Salig Eonne frisis til
Hesselager/huilcke oc vaare hende heel velkomme;
men den Nat fick hun gandke ingen Søffn eller
Roelighed/ huor offuer hendis Svaghed meget
forogedis/saa alle de tilstede vaare strax om Freda-
gen ringe forhaabning om nogen forbedring haff-
de :det onde tog oc den Dag gandke offuerhaand/
oc hendis Krafter i alle maader forsueckedis/i syn-
derlighed / effterdi hun gandke ingen Søffn eller
huile kunde faa/men ellers laa meestien hen/som i en
slum/oc aff stoer hede vaar meget besuerget / vaar
dog Taalinodig / oc med Guds Billie gierne for-
noyet. Om Efftermiddagen / kom atten til hende
hendis gode Naboe/ Fru Sidzel Høeg/oc effterdi
hun vaar saa meget svag/blef hendis kiere Noder/
Fru Sophia Below / Jonifru Anne Gise oc
Jonifru Anne Tot/om Natten hos hende/saa vel
som oc hendis bedroffuede Hosbonde/som gick til

En Christelig

oc fra/ester som hand for sin store bekymring skyld/
som hand hafde offuer hendis Svaghed/icke kun-
de taale at være stedse ved sengen/oc endog det/som
formeldet er/vaar meget hart med hende/saa hun
ellers for snoer Angist/intet andet fundt skiotte/
dog alligevel saa offste hand kom til hende/tog hun
venligen mod hannem/oc hannem trøfiede.

Der hun nu den Nat til imod Dag/under
Kaarsens oc Siugdommens Byrde/som HEr-
ren hende haffde paalagt/haardeligen haffde Ar-
beydet / oc hendis bedrossuede Moder fornum-
Dodsens Kamp at være forhaanden: loed hun
Belb.Fru Sidzel Hoeg/oc Fru Ellen Gise ind-
falde/samt Doctoren/som enda vaar hos hende/
saavel som oc Sognepresten / som de Dagen til-
forne haffde ladet falde til Gaarden/at hand hen-
de aff Guds Ord mod Dodsens Bitterhed skulle
trosse: hun oc sielff allerede hafde fornummet Os-
den at være nær forhaanden/oc med Guds willie
vaar gantstekel fornohet/sig heller intet om noget
verdsligt behyndede/men alvorlig med Hiertens
Guck oc Bensaldt ind til Gud/oc med snoer An-
dact oc sammenlagde Hender offste bad/hand vil-
de forbarme sig ofuer hende oc hielpe hende/oc i ser-
delighed nogle gange repeterede der Did:HÆRRE
lad

sad nu din Eienerinde fare i Fred: begierede oc sielf
at der for hende af Davids Ps. maatte blifue læsi:
huorfore hendis bedrosuede Moder/hende den 6.
Psalme: Ah HÆRre straff mig icke i din Brede;
Oc den 130: Aff det dyberaaber jeg HÆRre til dig;
forelaessde: af huilcke hun sielf alle Ordene med stu-
delig Rosstigentog. Der effter bleff læsi for hende
at skillige gudelige Bøner om et saligt Endeligt/
huor aff hun oc en deel effterlesse: med meere/hende
til tross/mod Døden bleff foreholdt. Siden repe-
rede Presien at skillige trostrige Skriftenes Sprog/
oc i synderlighed erindret hende/at hun nylygen uds
Christi Legems oc Blods Sacramente/til en for-
sikring paa sine Enhders forladelse/oc visz forseg-
ning paa alle Guds naadige forsettelsær vaar bleff,
uen deelactig/oc hun ved hans Blod vaar reenset
aff alle Synder. Der paa bad hun de skulde siunge
for hende/oc sielf Næsfn gaf/huis Psalmer hun be-
gierede at høre/som vaar: HÆRre JESU Christ/
sand Menniske oc Gud ic. Naar min tid oc Stund
er forhaand etc. HÆRre JESU Christ ald Verds-
sens Tross/etc. Naar vi i storsie Nøden staa etc.
Med fleere: aff huilcke alle hun sielf nogle Vers
effterlesse/efftersom hendis Skrøbelighed funde
taale.

Men

Men efftersom hun omsider bleff noget
stille / hørde de op at siunge / paa det hun icke
aff sangen for meget skulle besvergis / oc leste saa
sæctelig for hende. Men strax begyndte hun sielff
paa det første Versz aff den Psalme ; Vel veed jeg
HÆRRE ZEGB GHRJSE / at Døden
vil mig fange / Men naar det seer er mig uvist / mig
vil hand giøre bange / det staar allene i din Haand /
at falde fra mig Sæl oc Aland / du seer min sidste
Ende. Oc bad / dog med besuering / at den for hen-
de maatte siungis / sigendis : Siunger i Jesu Nasn;
huilcket oc strax skeede : Der paa sagde hun at-
ter med høy Røft : O Himmerig oc det ævige Liff !
Huor til bleff suared / at hun visseligen icke mindre
end Rossueren i Dag stulde være med **GHRJSE**
udi Paradis. Bleff saa der paa siun-
get : Om Himmerigs Rige saabille vi tale etc :
De saa foreholdt Prästen hende mange gange
GHRJSE sidste Ord paa Kaarset : Fader
udi din Haand besaler jeg min Aland / huilcke
Ord hun nogle sinde med hannem læste / oc
paa det sidste der hun icke meere kunde / sagde
hun : O ja.

Der effter saldt maalet / saa hun intet vide-
retalede / dog kundemand icke reitere sionne / end
hun

hun jo enda fornum / huis Prästien hende aff
Guds Ord foreholdt: thi der hand liufte Hær-
reis Velsignelse offuer hende/ oplosste hun begge
fine Hænder/sanimenlagde mod Himmelten/huil-
cke dog for stoer Svagheds stkyld strax igien ned-
siunde. Bleff saa aff alle der tilstede vaare/gjort
Knæfald oc Bon til Gud allermectigste/ (som
tilforne steed vaar/) at handnaadelig vilde for-
barme sig offuer hende / oc annamme hendis
Siel/huilcket ockort der effter stede/ at hun hen-
dis Aand facteligen opgaff/ der Klocken vaar ni
om Løffuerdagen/ som vaar den 20. Februarij/
udi hendis bedroffuede Moders Erlig oc Velb.
Fru Sophie Belows/ Fru Sidsel Høegs/Fru
Ellen Gises/ Jomfru Anne Eottis/Jomfru An-
ne Juels/ Jomfru Lisabet Eottis/ Doctor Joas-
chim Timmermands / oc Sognæprestens Her-
Niels Povellsens nærværelse/ effter hun saa meget
Gudfrycteligen oc fornuftigen haffde lefftet
udi denne elendige Verden 38. Jar/oc nogle Maas-
neder/ Siælen er hos Gud/som den gaff/Legemet
huiler indtil den store Doms Dag/paa huilcken/
hun/som haffuer været sin Frelseris Christi Bille-
de liig udi lidelse/ oc som et Guds Barn beslittet
sig paa/hanne im udi et helligt Lefftet at esterfolge/

En Christelig

oc med hannem skal ærefuld gioris / oc med Lege-
me oc Siel indgaa udi den ævige Glæde /
som GVD HÆRen alle dennem / som han-
nem elste/haffuer bereed/huor hindis honbedross-
uede Hosbonde/oc nu Sorgefulde Venner skulle
see hende igien / oc deris Hiertet samptlig skal
Glædis/oc ingen skal tage den Glæde
fra dennem.

Errata sic corrige

Fol. A. 3. lin. 23. R. et lege ret. Fol. B. 4. pag. 2. lin. ult.
affterre affterre/lege affterre. Fol. J. lin. 17. Bafalingsmand/
lege Befalingsmand. Fol. eod. pag. 2. lin. ult. Vangaard/
lege Vaargaard. Fol. J. 3. lin. 17. ret oc god/lege gott. Fol.
eodem pag. 2. lin. 4. fromme/lege from. Fol. R. pag. 2. lin.
3. Angaaed/lege Omgaects.

